

LISTY UNIVERZITY OBRANY

ÚNOR 2010

Univerzita obrany zorganizovala ojedinelý a extrémně náročný Winter Survival 2010

Bližší informace
na straně 4-5

LISTY UNIVERZITY OBRANY

Dvuměsíčník Univerzity obrany

Ročník 6 / číslo 5
akademický rok 2009/2010

Vydavatel
Univerzita obrany
Kounicova 65, 662 10 Brno
IČ: 60162694
www.unob.cz

Redakce
Oddělení vnějších vztahů UO
Kounicova 65, 662 10 Brno
Telefon: 973 443 203
Fax: 973 442 160
E-mail: listy@unob.cz

Vedoucí redaktor
Mgr. Zdeňka Dubová
zdenka.dubova@unob.cz

Redakční rada
předseda
pplk. RNDr. Antonín Müller, CSc.
místopředseda
Dr. Miloš Dyčka, CSc.

Grafická úprava a zlom
Marek Sobola
Vydavatelské oddělení UO

Tisková příprava a tisk
MO ČR – PIC
(Prezentační a informační
centrum, Rooseveltova 23,
161 05 Praha 6)

V jednotkách ozbrojených sil
rozšiřuje PIC MO a UO

Evidenční číslo
MK ČR E 15403

Uzávěrka čísla: 16. 2. 2010
Číslo 5 vyšlo: 25. 2. 2010

Z OBSAHU

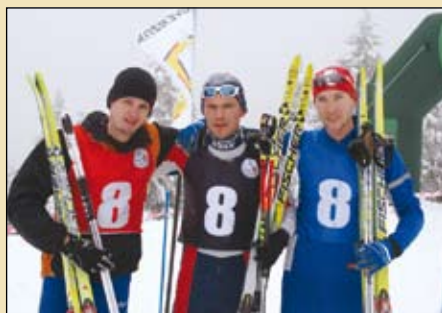
Univerzita obrany
se představila Brňanům 2-3

Erasmus jako součást
vzdělávání 12-19

WINTER SURVIVAL 2010
se vydařil 4-5

Rozhovor na téma
prasečí chřipky 20-21

Dny otevřených dveří
na Univerzitě obrany 6

Orientální tance
jako zdroj zdraví a síly 24

EDITORIAL

Návštěva z Baltic Defence College

Začátkem února navštívil Univerzitu obrany velitel mezinárodní vojenské školy Baltic Defence College brigádní generál Gundars Abols. V doprovodu děkana školy doktora Jamese S. Coruma si přijel k nám vyměnit konkrétní informace o systému vzdělávání důstojníků a formách i možnostech spolupráce mezi oběma školami.

Na rozdíl od Univerzity obrany není Baltic Defence College vysokou školou s akreditovaným studiem. Jejím hlavním posláním je poskytovat vojenské vzdělání a výcvik důstojníkům armád pobaltských států podle standardů NATO dle potřeb. Rovněž vzdělává i civilní osoby pracující v branně-bezpečnostních složkách pobaltských zemí – Litvy, Lotyšska, Estonska. Mezinárodní charakter školy dokresluje i to, že škola se nachází v estonském Tartu, zatímco její velitel je lotyšské národnosti.

Generál Abols využil pozvání rektora Univerzity obrany a jako pozorovatel navštívil také dějiště mezinárodního mistrovství AČR v zimním přírodním víceboji Winter Survival 2010.

Text: Ing. Stanislav Poráň
Foto: Mgr. Zdeňka Dubová

Univerzita obrany se představila Brňanům

Od pondělí 18. ledna do neděle 24. ledna 2010 se v brněnském obchodním a společenském centru Galerie Vaňkovka představila veřejnosti Univerzita obrany. Vyvrcholením bohaté prezentace byl akční víkendový program, v němž nechyběly ukázky bojového umění a vystoupení profesionálních i amatérských uměleckých souborů.

Přihlízející zaujalo vystoupení věhlasného vojenského uměleckého souboru ON-DRAŠ, který se představil pořadem malých forem „Z kraje do kraje“, za což si vysloužil spontánní aplaus. S podobným úspěchem se setkaly soubory působící při Klubu Univerzity obrany: folklorní soubor LUČINA s lidovou hudbou a zpěvy, folklorní soubor JÁNOŠÍČEK s bohatou taneční choreografií a amatérský divadelní soubor TAK JO s pohádkou pro děti.

Atrakcí pro diváky byly akční ukázky skupiny COMMANDOS, boje zblízka MUSADO MCS a vojensko-praktické lezení v podání studentů Univerzity obrany. Návštěvníci tak přihlíželi například osvobození rukojmích nebo

obratnému slaňování našich studentů přímo z kopule Vaňkovky.

Se zájmem se setkaly ukázky ručních zbraní české armády, bezpilotních průzkumných prostředků, robotických systémů atd. Děti i dospělí projevili zájem o střelbu z laserové pistole nebo o testování tělesné zdatnosti na veslařském trenážeru či rotopedech. Záměrem si také mohli vyzkoušet své schopnosti při resuscitaci základních životních funkcí. „Myslím, že by mělo být pro každého samozřejmostí, aby uměl poskytnout první pomoc. Ale vždy tomu tak není. Jsem rád, že jsem si to mohl vyzkoušet „na nečisto“, určitě bych se v případě potřeby necítil zaskočený,“ řekl například jeden z návštěvníků galerie.

Univerzita obrany se pochlubila také některými výsledky vědecko-výzkumné práce pedagogů a tvůrčí činnosti studentů Univerzity obrany. Lidé se tak mohli seznámit například s navrhovanými technologiemi výroby chleba a pečiva v polních podmínkách při mnohonárodnostních operacích, s vyvíjenými informačními technologiemi pro komponenty Vojáka 21. století, s mobilním pracovištěm krizového řízení či osobními prostředky ochrany proti zbráním hromadného ničení.

O víkendu navštívilo Galerii Vaňkovka denně kolem padesáti tisíc návštěvníků. Tentokrát bylo mimořádně více mužů, než obvykle. Mohlo by to svědčit o jejich zájmu o vojenskou tematiku. O akci se dozvěděli převážně z médií, která prezentaci Univerzity obrany věnovala pozornost. Jen pro zajímavost: za celý týden prošlo Vaňkovkou více než čtvrt milionu návštěvníků!

Brňané si v průběhu celého týdne mohli prohlédnout fotografie z vojenských zahraničních misí i výstavu stejnojmenné Armády České republiky. Po celou dobu byl ve Vaňkovce

také informační stánek, kde zájemci získávali podrobné informace o možnostech studia na Univerzitě obrany i o budoucím uplatnění absolventů vojenského i civilního studia. Dotazy se týkaly přijímacích zkoušek, způsobu podávání elektronických přihlášek a možností dálkového studia.

„Prezentace Univerzity obrany v Galerii Vaňkovka byla velmi zajímavou, poučnou a dynamickou akcí, která široké veřejnosti představila vysokou úroveň a profesionalitu našeho vojenského a civilního vysokoškolského studia. Velká motivace a angažovanost všech zúčastněných pedagogů a studentů umožnila velmi poutavým způsobem nahlédnout do činnosti jednotlivých fakult Univerzity obrany,“ myslí si ředitel obchodního a společenského centra Galerie Vaňkovka Ing. Martin Kondrát.

Prorektor UO pro vnější vztahy plk. Jaroslav Průcha k tomu dodává: „Myslím, že tato akce vysoce překonala očekávání nás všech. Obrovský zájem veřejnosti i spousta dotazů na všech prezentačních místech významně přispěly ke zviditelnění a propagaci studia Uni-

verzity obrany mezi návštěvníky obchodního a společenského centra Galerie Vaňkovka. Chtěl bych tímto poděkovat všem, kdo se na přípravě a realizaci této náročné akce podíleli. Věřím, že odcházeli domů hodně unavení, ale přitom naplněni příjemným pocitem z vydařené akce.“

Vysokou profesionalitu a připravenost akce ocenil také rektor-velitel brigádní generál v zál. prof. Ing. Rudolf Urban, CSc., jenž se v neděli odpoledne přišel podívat na prezentaci Univerzity obrany.

Svým týdenním programem Univerzita obrany úspěšně prezentovala nejenom sebe, ale také vysokou profesionalitu vojáka Armády České republiky. Davy zájemců svědčily o dobrém výběru programu, perfektní přípravě a skvělé organizaci. Nevylučuje se tedy možnost, že si akci v obchodním a společenském centru Galerie Vaňkovka někdy zopakujeme.

Text a foto: Mgr. Zdeňka Dubová

„Klobouk dolů“ před studenty

Součástí programu v obchodním a společenském centru Galerie Vaňkovka bylo také slaňování studentů Univerzity obrany pod vedením majora Ing. Mgr. Davida Ullricha z Centra tělesné výchovy a sportu Univerzity obrany.

Jak se slaňovalo studentům ve Vaňkovce?

Hezky „těžky“... A teď vážně. Ještě jednou „klobouk dolů“ před studenty a studentkami, kteří v krátkém časovém intervalu, vymezeném pro naše vystoupení, zvládali bezpečně všechny navržené dovednosti.

Jaké byly reakce publika?

Adekvátní výkonu – výborné.

Byla příprava na lanové aktivity, v tak složitých podmínkách jakou byla kopule, náročná?

Samotný nácvik jednotlivých lanových technik trénovali studenti, kteří se věnují vojenskému lezení, na výcvikovém trenažéru Jakub. V nákupním centru Vaňkovka jsme lezecké disciplíny mohli připravovat až ve večerních hodinách po zavírací době. Jejich realizace v tak specifickém prostředí nebyla vůbec jednoduchá. Nejsložitější byla tvorba kotevnic bodů.

Jak jste prověřovali bezpečnost?

Po navržení scénáře slaňovacích technik, byla nejprve nutná konzultace s technickým ředitelem Vaňkovky a seznámení se s technickou dokumentací budovy, především pak nosné konstrukce.

Byly tam nějaké překážky, se kterými jste se museli vyrovnat?

Samozřejmě. Musíte vzít v úvahu, že studenti nastupovali do Vaňkovky v pozdních večerních hodinách (kolem 21. hodiny), za sebou měli celodenní studijní povinnosti a čekala je složitá práce na vysoké střešní konstrukci. I když jsou studenti zdatnými lezci, pro něž v přírodě není problém najít jističí body, v tomto prostředí byla situace ve všem náročnější. Naším cílem bylo vytvořit atraktivní vystoupení, které dokazuje připravenost studentů UO. Přitom bylo nutné zohlednit a zajistit jejich maximální bezpečnost a také bezpečnost návštěvníků Vaňkovky. Vážím si práce studentů, kteří do časných ranních hodin vydrželi odvádět kvalitní práci.

Ptala se: Mgr. Zdeňka Dubová

Družstvo Univerzity obrany zvítězilo na Winter Survival 2010

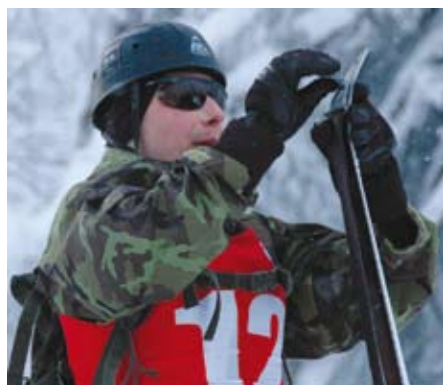
Tady nestačí být jen dobrým lyžařem, lezcem, střelcem nebo vytrvalcem. Kdo chce uspět v tomto závodě, musí v sobě mít i něco navíc. Těžko přesně říct co? Ale pokud vám to schází, na trati to zjistíte spolehlivě.

Je těsně před sedmou hodinou ranní prvního února roku 2010 a pod jednou ze sjezdovek lyžařského střediska Ovčárna pod Pradědem nervózně podupává s lyžemi na nohou čtyřiapadesát závodníků. Nejprestižnější armádní závod v zimním přírodním víceboji začne za několik sekund psát svou další kapitolu, a to šestnáctou. Vojáky přichází pozdravit náčelník Generálního štábu AČR armádní generál Vlastimil Pícek.

ZAHŘÍVACÍ KOLO

V první soutěžní etapě čeká vojáky ze čtyř evropských zemí prověrka lyžařských sjezdových dovedností. Na sjezdovce „C“ to je nejprve skicross, na sjezdovce „B“ pak svou břemena, na „áčku“ sjezd družstva a na sjezdovce „Velký Václavák“ převoz „raněného“ člena týmu. Bodové ohodnocení je tříčlenným týmům přidělováno na základě součtu dosažených pořadí v těchto čtyřech disciplínách.

V dopoledním závodě si nejlépe vedou studenti Univerzity obrany z družstva I, následovány příslušníky Základny munice Týniště nad Orlicí a studenty vojenského oboru Fakulty tělesné výchovy a sportu Univerzity Karlovy Praha.

Ještě odpoledne vojáci absolvují desetikilometrový přesun horským terénem na skialpinistických lyžích s veškerou výbavou, a to z Karlovy Studánky do prostoru přežití, který se nachází v lese tři kilometry západně od Vrbna pod Pradědem. V prostoru nouzového přespání družstva plní úkoly v dovednostech z přežití a noční orientační závod. Poté vojáci přečkávají mrazivou noc ve vybudovaných sněhových záhrabech.

Přesun a noční orientační závod vyřazuje ze soutěže hned tři zahraniční týmy. Pro zdravotní potíže ze závodu odstupují Belgičané, Slováci a jedno polské družstvo.

SKOK V SHERWOODU

Jestliže si armádní zimní přírodní víceboj Winter Survival za dobu své existence vydobyl nálepku extrémní závod, pak dvojnásobně platí takové označení pro hlavní, v pořadí druhou etapu. Za dva dny musí soutěžní týmy urazit s kompletní výbavou pro přežití přes padesát kilometrů horským terénem Hrubého Jeseníku a přitom plnit obtížné úkoly, které pro ně připravují učitelé z Centra tělesné výchovy a sportu Univerzity obrany Brno.

Druhý den extrémního závodu se tedy už od rána nese v duchu náročného pochodu přes hřebeny Hrubého Jeseníku a aktivit podobných bojovým činnostem jednotlivce a malých skupin v zasněženém horském terénu. Při tom nesmírně důležitá je dobrá orientace v členitém terénu. Na trati závodu vojáky čekají speciální lezecké disciplíny na skalách a v korunách stromů, překonání vodního toku, hod nožem, střelba z pistole a samopalů. Nakonec další přespání ve volné přírodě.

Na skále pod vrchem Na Vyhliďce se vyhoupne postava v maskáčích. Voják si přitáhne hrazdu a na chvíli váhá, jakoby se rozmýšlí, zda skočí dolů, či ne. Pak se ale přece jenom vrhá z dvacetimetrové skály. Zavěšen na hrazdě se zhoupne nad šikmou sítí, ve vhodném

okamžiku se pouští a dopadá do natažené sítě. Úkol, který patří k disciplíně nazvané „Sherwood“, se daří plnit jen asi třetině závodníků.

Že je tento závod opravdu náročný, dokládá i fakt, že během prvních dvou dnů z 18 týmů osm vypadává. Někteří vojáci ale pokračují v klání mimo soutěž. Co žene vojáky dál, i když už nemusí. Polský kadet Grzegorz Trad z Vojenské akademie pozemních sil ve Vroclavi, který už také pokračuje mimo soutěž, se nám to pokouší vysvětlit: „Když už jsme tady, tak nechceme odjet s prázdnou. Každá zkušenost je dobrá. Nejde o to zvítězit, ale dokázat si, že na to máme. A je to tak trochu i otázka cti. Je to tu mnohem složitější než jsme čekali. Hlavně kvůli počasí, to je opravdu příšerné. Všechno máme mokré. Ani jsme se pořádně nevyspali.“ Podle pořadatelů z brněnské Univerzity obrany i zde platí olympijské heslo:

„Není důležité vyhrát, ale zúčastnit se.“ A na tomto Survivalu je vítězem každý, komu se podaří dojet do cíle.

POČASÍ PROVĚŘUJE

V připravených disciplínách musí účastníci závodu prokázat schopnosti nejen v oblastech typicky vojenských, ale také v činnostech spojených se záchranou lidského života, tedy při poskytování první pomoci.

„Mluv, mluv! Musíš s námi mluvit,“ je slyšet už z dálky, když se blížíme k chatě Na hrázi, kde je simulován výbuch granátu a vojáci vy-

VÍTĚZÍ DRUŽSTVO UNIVERZITY OBRANY

O nic jednodušší to družstva nemají ani během finálového štafetového běhu na běžkách. Štafetový závod jednotlivců a hlídek se jede dvoukolově a jeho součástí je branná disciplína „hod granátem na cíl“. Závod vyhrává družstvo Univerzity obrany I a umístění favoritů soutěže ve štafetách předznamenává jejich následné umístění v celkovém pořadí mistrovství.

Vítězem 16. ročníku mezinárodního Mistrovství AČR v zimním přírodním víceboji Winter Survival 2010 se stává družstvo Univerzity obrany Brno ve složení major Luděk Čičmanec, poručík Jan Tvrđík a nadpraporčík Jan Tancibudek. Celkově dosahuje 1360 bodů. „Bylo to těžké, ale podařilo se. Z našeho vítězství se radujeme,“ říká major Čičmanec.

Po litém boji o pozice na druhém a třetím místě stříbrné medaile vyhrávají kapi-

tán Vladimír Michalička, rotmistr Ivo Vrba a rotný Milan Wurst ze 73. tankového praporu Přáslavice se ziskem 1134 bodů. Bronz zaslouženě získávají štábní praporčík Michal Pech, praporčík Milan Menzel a podpraporčík Miroslav Šroler ze Základny munice Týniště nad Orlicí, kteří mají 1108 bodů. Všemi nástrahami soutěže prochází také jediná žena mezi závodníky kapitánka Lenka Junová, která je v týmu Veterinární základny Chotyně.

Další družstvo brněnské Univerzity obrany ve složení nadpraporčík Josef Časar, praporčík Ondřej Hrabánek a podpraporčík Antonín Růžička obsazuje 6. místo. Tým Fakulty vojenského zdravotnictví Univerzity obrany končí na 9. místě a v jeho sestavě jsou praporčíci Lukáš Barnišin, Jan Mikulecký a podpraporčík Tomáš Szó.

Text: Pavel Pazdera

**Foto: Jiří Pařízek
a Svatopluk Kouřil**

prošují sténající raněné z poničeného objektu. „Škrtidlo. Dejte sem škrtidlo,“ nese se éterem. V hlase soutěžících zaznívá nervozita, protože každý jejich pohyb se zraněnými neustále sledují rozhodčí.

Členové závodních hlídek ošetřují tři různá zranění, a to poranění hrudníku s otevřeným pneumothoraxem, devastující poranění dolní končetiny a oděrky v obličejí a nakonec popáleniny obličejí a rukou 2. a 3. stupně. Figuranty maskují pracovníci Českého červeného kříže z Karviné a zranění vypadají velmi věrohodně, což působí i na psychiku závodníků.

„Letošní ročník je obtížnější než ty předchozí, a to především díky delším přesunům v hlubokém sněhu a také kvůli počasí, které vojáky pořádně prověřuje,“ hodnotí závod hlavní rozhodčí major David Ullrich a dodává: „Soutěžící si sáhnou na dno svých fyzických a psychických sil.“ Teploty hluboko pod bodem mrazu, vítr, který přes noc dosahuje síly víchřice, i husté sněžení a mlhu musejí vojáci přetpět, pokud chtějí dorazit do cíle.

O studium na Univerzitě obrany je zájem

Ve čtvrtek 14. ledna 2010 zavítalo na půdu Univerzity obrany kolem pětistovky středoškoláků. Tradiční Den otevřených dveří jim umožnil seznámit se s možnostmi studia na naší škole. Nabídku studijních oborů ve třech běžících představily Fakulta vojenských technologií a Fakulta ekonomiky a managementu.

Z malého „průzkumu“ potencionálních uchazečů o studium na naší škole vyplynulo, že je nejvíce lákají výhody studia, které na žádné jiné škole nenajdou. Mnohé z nich zajímá služba v armádě a také možnost udržovat se ve fyzické kondici. Den otevřených dveří někteří navštívili také na přání rodičů.

Aleš Dobrovodský žije v Chrudimi jen se svou matkou, která by jeho studia finančně neutáhla. Proto ho zaujala informace, že naši studenti se stávají vojáky z povolání a pobírají plat. To ovšem není jediná motivace – zamlouvá se mu také služba v armádě. Co přesně by chtěl studovat, ještě neví, ale informace získané z návštěvy naší univerzity si chce nejdříve utřídit, aby si mohl udělat jasno.

Stejně výhody zaujaly také Martinu Balážovou ze Znojma. Zajímá se o studium na Fakultě ekonomiky a managementu, a také není ještě definitivně rozhodnuta pro konkrétní obor. Přihlášku hodlá podat na vícero vysokých škol a další prý nechává na osudu.

Jakub Zoula z Ústí nad Labem se zajímá o obor letového provozu. Studuje na Střední

odborné škole letecké a výpočetní techniky v Odolene Vodě u Prahy a ve zvoleném oboru by rád pokračoval. Jeho nejsilnější motivací je zájem o letadla.

„Žiju ve vojenské rodině a armádní život mi přijde zajímavý,“ říká o důvodech svého zájmu o studium na Univerzitě obrany Monika Bielaková z Brna, jejíž rodiče jsou našimi zaměstnanci. Chtěla by studovat na Fakultě ekonomiky a managementu, ale pro konkrétní obor se ještě nerozhodla. Počítá však s tím, že brzy začne pracovat na své fyzické kondici a bude pilovat angličtinu, aby obstála při přijímacích zkouškách.

Středoškoláky zaujaly nejenom přednášky vedoucích kateder profilových odborností,

kde se mohli dozvědět podrobné informace o přijímacím řízení, o průběhu studia a vojenské přípravě, ale také akční doprovodný program. Jeho součástí byly bojové ukázky skupiny COMMANDOS a MUSADO MCS v podání studentů Univerzity obrany.

Kromě toho si návštěvníci pochutnali na pravém vojenském guláši, který jako vždy chutnal skvěle, což někteří ocenili pochvalou, jiní zase požádali o „nášup“. Nezbyvá než popřát všem návštěvníkům Dne otevřených dveří na Univerzitě obrany, aby jejich rozhodování při výběru školy bylo uvážlivé a správné.

Text a foto: Mgr. Zdeňka Dubová

Den otevřených dveří na Fakultě vojenského zdravotnictví UO

V sobotu 16. ledna 2010 pořádala Den otevřených dveří také Fakulta vojenského zdravotnictví UO a sice ve spolupráci s Lékařskou fakultou UK v Hradci Králové a Farmaceutickou fakultou UK v Hradci Králové. Přes nepříliš přívětivé počasí si cestu na tuto vojenskou fakultu našlo více než 230 účastníků, což je nejvíce od doby jejího vzniku jako součásti Univerzity obrany.

V dopoledním i odpoledním bloku byly naplánovány základní prezentace o fakultě, diskuse s vedením fakulty i se stávajícími studenty a exkurze na vybraná pracoviště. V průběhu úvodních prezentací byli zájemci seznámeni s možnostmi studia na naší škole i s podmínkami přijímacího řízení na jednotlivé obory a s podmínkami vstupu do AČR.

V následné diskusi zazněly velmi otevřené

dotazy nejen ohledně studia, ale i budoucího profesního uplatnění, závazků vůči armádě a možnosti či nutnosti účasti v zahraničních misích. Věcnost a detailnost některých otázek návštěvníků svědčila o podrobném seznámení se s danou problematikou již před příchodem na Den otevřených dveří a také o důkladném prostudování materiálů vydávaných fakultou k přijímacímu řízení.

Samostatným okruhem otázek byla oblast výhod studia na fakultě oproti civilním školám. Středoškoláky zajímal také pohled stávajících studentů na celkovou náročnost studia, možnosti využití v průběhu volného času či největší úskalí při studiu.

Následnou exkurzi po vybraných pracovištích fakulty zabezpečovali na vysoké odborné úrovni pracovníci jednotlivých kateder, skupiny zájemců při přesunech mezi těmito pracovišti doprovázeli studenti FVZ. Přesuny byly využívány k pokračování diskuse a k získávání doplňujících informací a názorů od stávajících studentů.

Závěrečná část exkurze proběhla po přesunu autobusem na internátu studentů, kde byli zájemci o studium i jejich rodiče seznámeni nejen s vlastním ubytovacím prostorem,

ale i s možnostmi volnočasového využití.

S hrdoostí lze konstatovat, že Den otevřených dveří na Fakultě vojenského zdravotnictví Univerzity obrany se letos vydařil. Nejde jen o vysoký počet účastníků této akce, ale i o slova chvály ze strany uchazečů. Z více míst bylo při odchodu slyšet, že nejen podmínky studia na naší škole, ale i bezproblémové a zajímavé představení fakulty na Dni otevřených dveří jsou motivem k podání přihlášky. Pevně věříme, že i díky vydařenému Dni otevřených dveří se nám v letošním roce podaří zachovat stoupající trend počtu uchazečů.

Text: pplk. Ing. Miroslav Procházka, Ph.D.,
Foto: Lenka Hrdličková

Inaugurace děkana Fakulty vojenského zdravotnictví UO

V pátek 15. ledna 2010 proběhla v Hradci Králové inaugurace děkana Fakulty vojenského zdravotnictví Univerzity obrany plukovníka doc. MUDr. Romana Chlíbka, Ph.D.

Slavnostnímu aktu, který se konal na akademické půdě Fakulty vojenského zdravotnictví, byli přítomni nejvyšší představitelé Armády České republiky, Univerzity obrany, spřátelených fakult a velitelé vojenských útvarů a zařízení v Hradci Králové.

Slavnostní shromáždění akademické obce moderoval předseda Akademického senátu Fakulty vojenského zdravotnictví Univerzity obrany podplukovník MUDr. Jan Psutka. Po úvodním slově rektora-velitele Univerzity obrany brigádního generála v zál. prof. Ing. Rudolfa Urbana, CSC., seznámil předseda Akademického

senátu FVZ všechny přítomné s výsledky voleb kandidátů na děkana, konané dne 5. 10. 2009. Vítěz těchto voleb plukovník doc. MUDr. Roman Chlíbek, Ph.D., poté

složil slavnostní slib děkana a ujal se nové funkce na čtyřleté funkční období.

Text: pplk. MUDr. Jan Psutka
Foto: Lenka Hrdličková

Inaugurace děkana Fakulty ekonomiky a managementu UO

V pondělí 8. února 2010 se v prostorách Klubu Univerzity obrany v Brně uskutečnila inaugurace děkana Fakulty ekonomiky a managementu Univerzity obrany podplukovníka Ing. Vladana Holcnera, Ph.D.

Inauguračnímu aktu byli přítomni představitelé MO ČR v čele s náměstkem ministra

obran Ing. Františkem Padělkem, představitel AČR, spřátelených fakult a další hosté.

Slavnostní shromáždění akademické obce moderoval předseda akademického senátu fakulty major Ing. Jozef Heretík. Po úvodním vystoupení prorektora pro rozvoj plukovníka prof. Ing. Bohuslava Příkryla, Ph.D., seznámil předseda AS FEM všechny přítomné s výsledky voleb kandidátů na děkana, konané dne 30. 11. 2009 a představil vítěze těchto voleb podplukovníka Ing. Vladana Holcnera, Ph.D.

Podplukovník Holcner poté složil slav-

nostní slib děkana Fakulty ekonomiky a managementu a ujal se nové funkce na čtyřleté funkční období. Poté děkan uvedl do nových funkcí proděkany Fakulty ekonomiky a managementu. Novým proděkanem FEM pro studijní a pedagogickou činnost se stal doc. RNDr. Jiří Moučka, Ph.D., pro vědeckou a výzkumnou činnost podplukovník doc. Ing. Petr Čech, Ph.D., a proděkanem pro vnější vztahy a rozvoj major Ing. Pavel Foltin, Ph.D.

Text: Ing. Vladislav Vincenec, Ph.D.
Foto: Dr. Pavel Pazdera

Polemology at National Defence University

Wars have been waged for ages. They take various forms and play vital roles in rising and functioning of most countries – nations. War experiences, especially sufferings and destruction that they cause make people contemplate. At present the most preferable way of solving conflicts is in a diplomatic manner. The task of all kinds of peace and stabilisation missions is to eliminate or minimise the risk of emerging new threats.

There has been a steady growth of interest in activities to solve conflict situations in a peaceful way. Therefore there has been a need to deepen and develop our knowledge in this area. Thus polemology, a study dealing with the phenomenon of war and armed conflicts, has become the topic of discussion. Gaston Bouthoul – the director of the first in the world Institute of Polemology (L'Institut Français de Polemologie), established in Paris in 1945 was the main creator of polemology. His views were published in „Traite de polemologie.

The most important thing is to share your knowledge and experience

Interview with Prof. Michał Huzarski, Ph.D. – awarded by the Minister of National Defence for his lifetime achievements

Professor Huzarski, what contributed to your achievements?

The whole of my activity during the thirty-five-year work at the university (ASG WP and AON) that included scientific, research,

Due to the rise of interest in polemology, in May 2009, Polemology Branch was set up at the Management and Command Faculty at National Defence University. Its staff deals with the knowledge in this field. As a result of these activities, a scientific seminar dedicated to the issues concerning polemology was held on 14 January 2010. The main organiser was the Dean of Management and Command Faculty Assist. Prof. Col. Jarosław Wolejszo who in his opening speech pointed out the possibilities of creative use of polemological approach in war and armed conflict research and also to introduce these problems into the university curriculum. Polemology Branch, subordinated to Joint Operations Chair managed by Prof. Michał Huzarski was directly responsible for preparing the seminar.

The subject of the seminar was the methodological identity of polemology. Its main task was to identify the methodological identity of polemology and define conditions so as to recognise polemology as a field of study whose research topics may be the basis of a course of study at the University.

The seminar hosted representatives of various milieus dealing with security and defence of the state. There were present, among others, Assist. Prof. Janusz Świniarski from the Military University of Technology, Col. Dr. Wojciech Horyń, editor-in-chief of Bellona Quarterly, Dr. Tadeusz Kęsoń from J. Kochanowski University of Humanities and Natural Studies in Kielce, Dr Stanisław Topolewski from the

Ministry of National Defence and representatives of T. Kościuszko Higher Officers School in Wrocław. The didactic staff from National Defence University, in particular academics from Joint Operations Chair also attended the seminar.

The issues discussed during the seminar included many aspects connected with polemology area. Prof. Leopold Ciborowski introduced the theme of the seminar and presented the perspectives for the future. Prof. Michał Huzarski presented current knowledge and sources of polemology. Col. Assist. Prof. Andrzej Polak highlighted historical aspects of this study, whereas Col. Assist. Prof. Andrzej Czupryński showed didactic problems of polemology as a probable course of study. Next speeches concerned, among others, sociological aspects of polemology, philosophical thought in polemology and widely understood problems of war and peace. Seminar participants presented their viewpoints reflecting polemology – irenology aspects in the final panel.

Prof. Leopold Ciborowski summed up the seminar generalising the main ideas of the speakers. The key reflection of the seminar was “if you want peace, recognise war” which indicates the main reason of interest in polemology at National Defence University.

**Text: Grzegorz Małecki, M.A.
Translation: Jolanta Olpińska**

didactic, organisational and educational achievements were taken in consideration while evaluating my lifetime achievements.

What did you deal with at the beginning of your career at the University?

At that time the area of my interest was land forces' tactics. Initially my duties were mainly connected with didactics and organisation of staff and operational exercises. While my knowledge and experience grew, I participated in research and developing didactic materials that were the basis of the doctoral dissertation.

What changed after the reorganisation of the University?

When civilian students appeared at the University and the philosophy of education changed, I expanded my research and didactic interests into security area understood in a broad sense. This resulted in research work, the synthesis of which was published last year in a monograph entitled “Changeable Attitudes towards Security and Defence of the State”. My interests also include the art of war, history of the art of war and recently polemology – my article concerning this topic was published in Zeszyty Naukowe AON no. 2(75) 2009.

How does it happen that students like you are so much?

By nature I am a modest, open and empathic person. If this evaluation is true, then as a teacher I am especially satisfied with it. I suppose that students appreciate openness and dedicating the time to share knowledge and experience with them. I am trying to do this during individual consultations (tutorials). When I have time, I tend to meet the students' expectations in the area of didactic advice and help them to prepare their diploma thesis.

Did you expect such an appreciation of your work?

I was one of many candidates. I had not expected being rewarded earlier because there are many research and didactic workers at National Defence University. I suppose that many years of my accuracy in practicing the profession of an academic teacher at the University were appreciated. I also believe that the procedures qualifying to the MoD award are very demanding and strict, comparable to conferring the title of professor. Undoubtedly, it is a significant and particularly pleasant event in my life. Once again I would like to express my thanks to all those who contributed to the fact that I could receive this award.

**Interviewer: Ewa Ciunowicz
Photography: Zdzisław Rutkowski
Translation: Jolanta Olpińska**

IDEAS FOR SLP 3 DEBATE

TELEVISION IS DOING IRREPARABLE HARM

'Yes, but what did we use to do before there was television?' How often we hear statements like this! Television hasn't been with us all that long, but we are already *beginning to forget what the world was like without it*. Before we admitted the one-eyed monster into our homes, we never found it difficult to occupy our spare time. *We used to enjoy civilised pleasures*. For instance, *we used to have hobbies*, we used to entertain our friends and be entertained by them, we used to go outside for our amusements to theatres, cinemas, restaurants and sporting events. *We even used to read books and listen to music and broadcast talks* occasionally. All that belongs to the past. Now all our *free time is regulated* by the 'goggle box'. *We rush home* or gulp down our meals to be in time for this or that programme. We have even *given up sitting at table* and having a leisurely evening meal, exchanging the news of the day. A sandwich and a glass of beer will do – anything, providing it doesn't interfere with the programme. The monster *demand*s and *obtains absolute silence and attention*. If any member of the family dares to open his mouth during a programme, he is quickly silenced.

Whole generations are growing up *addicted to the telly*. Food is left uneaten, homework undone and sleep is lost. The telly is a *universal pacifier*. It is now standard practice for mother to keep the children quiet by putting them in the living-room and turning on the set. It doesn't matter that the *children will watch rubbishy commercials or spectacles of sadism and violence* – so long as they are quiet.

There is a limit to the amount of creative talent available in the world. Every day, television *consumes vast quantities of creative work*. That is why most of the programmes are so bad: it is impossible to keep pace with the demand and maintain high standards as well. When millions watch the same programmes, the *whole world becomes a village*, and society is reduced to the conditions which obtain in pre-literate communities. We become utterly *dependent on the two most primitive media of communication*: pictures and the spoken word.

Television encourages passive enjoyment. We become content with *second-hand experiences*. It is so easy to sit in our armchairs watching others working. Little by little, television *cuts us off from the real world*. We get so lazy, we choose to *spend a fine day in semi-darkness*, glued to our sets, rather than go out into the world itself. Television may be a splendid medium of communication, but it *prevents us from communicating with each other*. We only become aware how totally irrelevant television is to real living when we spend a holiday by the sea or in the mountains, far away from civilisation. In quiet, natural surroundings, we quickly discover how little we miss the hypnotic tyranny of King Telly.

The expressions in italics are all arguments supporting the idea of limiting the use of TV. Below you will find counter arguments. Can you add any other ideas?

The counter-arguments – key words:

- 1 Nobody imposes TV on you. If you don't like it, don't buy a set – or switch it off!
- 2 We are free to enjoy 'civilised pleasures' and still do.
- 3 People sometimes feel guilty watching TV – absurd idea.
- 4 If you boast you don't watch TV, it's like boasting you don't read books.
- 5 Must watch to be well-informed.
- 6 Considerable variety of programmes, you can select what you want to see.
- 7 Continuous cheap source of information and entertainment.
- 8 Enormous possibilities for education.
- 9 Schools broadcasts, educating adult illiterates, specialised subjects, language teaching etc.
- 10 Education in broadest sense: ideals of democracy, political argument etc.
- 11 Provides outlet for creative talents.
- 12 Many playwrights, actors, etc., emerged from TV.
- 13 TV is a unifying force in the world.

Source: Alexander, L. G. *For and against*. ISBN: 0 582 52306 0

Připravila skupina AJ, CJP

PASSIVE VOICE

The passive is formed with the appropriate tense of the verb to be + past participle. Present Perfect Continuous, Future Continuous, Past Perfect Continuous are not normally used in the passive. Note that only transitive verbs (verbs which take an object) can be put into the passive.

I. Put the verbs in brackets into the correct passive form:

- 1 Polar bears **are hunted** (hunt) for their fur.
- 2 A lecture (give) in the main hall at the moment.
- 3 After (award) a medal for bravery, he became a local hero.
- 4 Her ankle (hurt) when she fell down.
- 5 She thinks her car (steal) by someone she knows.
- 6 The apartment (sell) last week.
- 7 I hate (lie to) by my friends.
- 8 Nurses really ought (pay) more than they are.
- 9 The music must (turn down) by 12 o'clock at the latest.
- 10 Your free gift (send) to you in the next few days.
- 11 I wish I (teach) how to use a computer when I was young.
- 12 Human bones (find) by archaeologists yesterday.
- 13 My car (repair) at the moment, so I can't give you a lift.
- 14 New York (say) to be one of the most dangerous cities.
- 15 Hopefully, the building (re-store) by the end of this year.

II. Find the word which should NOT be in the sentence:

- 1 He has been being offered an interesting job. **being**
- 2 Were you be shown how to fix it?
- 3 He likes to having his photograph taken.
- 4 The criminal is believed to have been left the country.
- 5 This painting it is believed to be his masterpiece.
- 6 He was seen to leaving the farm at dawn.
- 7 All the silverware was disappeared without trace.
- 8 She was had a new cooker delivered yesterday.
- 9 Have you been had the report typed yet?
- 10 He insists on having his office is cleaned twice weekly.
- 11 Did you get an application form be mailed to you?
- 12 They had been had a burglar alarm installed.

Key:

- I.**
 2 is being given, 3 being awarded, 4 was hurt, 5 was stolen, 6 was sold, 7 being lied to, 8 to be paid, 9 be turned down, 10 will be sent, 11 was taught, 12 were found, 13 is being repaired, 14 is said, 15 will be restored
- II.**
 2 be, 3 to, 4 been, 5 it, 6 to, 7 was, 8 was, 9 been, 10 is, 11 be, 12 been

Co nového na kolegiu rektora?

V pondělí 18. ledna 2010 proběhlo 1. zasedání kolegia rektora v letošním kalendářním roce. Na programu jednání tohoto poradního orgánu rektora-velitele bylo celkem 7 řádných bodů, z nichž je třeba uvést zejména alespoň tyto: vnitřní rozpis rozpočtu školy na rok 2010, plán dalšího postupu v oblasti implementace modelu procesního řízení, problematika marketingového působení školy v příštím akademickém roce, rozvoj nových webových stránek UO a stav plnění úkolů při přípravě mezinárodního mistrovství AČR v zimním přírodním víceboji.

Při projednávání úvodního bodu kolegium rektora konstatovalo, že schválený rozpočet Univerzity obrany na rok 2010 zabezpečí pokrytí všech základních oblastí života a práce školy, ovšem na nižší úrovni standardů než v minulých letech. Univerzitní rozpočet na letošní kalendářní rok je v porovnání s loňským nižší téměř o 170 mil. Kč. Tato skutečnost se promítne zejména ve výrazném omezení běžných výdajů. Vnitřní rozpis rozpočtu školy byl

následně předložen k projednání na zasedání akademického senátu dne 21. ledna 2010.

V dalším bodu jednání charakterizoval prorektor pro rozvoj plk. Bohuslav Příkryl dosažený stav v zavádění vnitřního systému zabezpečení a hodnocení kvality, jakož i v oblasti implementace modelu procesního řízení. Prorektor pro rozvoj v této souvislosti připomněl, že v rámci rezortu Ministerstva obrany, ani v rámci veřejné správy neexistuje žádný vzorový model procesního řízení. Při jeho dotváření a postupné implementaci na úroveň součástí a složek školy musíme proto postupovat krok za krokem a prostřednictvím konstruktivní diskuse upřesňovat a korigovat harmonogram postupu. Důležitým vodítkem při rozpracování modelu procesního řízení do úrovně součástí mohou být zkušenosti získané v úsecích gesce prorektora pro studijní a pedagogickou činnost (PSPČ) a prorektora pro vědeckou činnost (PVČ), v případě hodnocení kvality pak v úseku kvestora. Hlavní podmínkou prosazení modelu procesního řízení do všech oblastí života školy je však angažovanost vedoucích pracovníků na všech úrovních řízení při objasňování smyslu a naplňování cílů procesního řízení na Univerzitě obrany.

Prorektor pro vnější vztahy plk. Jaroslav Průcha informoval členy kolegia o výsledném stavu čerpání rozpočtových položek určených na zahraniční aktivity v roce 2009. Plukovník Průcha konstatoval, že vyčerpáno bylo přibližně 96 % plánovaných finančních prostředků. Rozprava v rámci tohoto bodu se týkala především možností a limitů rovnoměrnosti a plynu-

losti čerpání rozpočtových prostředků na zahraniční služební cesty a návštěvy v roce 2010. Vedoucí oddělení vnějších vztahů pplk. Vladimír Šidla v závěru diskuse prezentoval návrh hlavních směrů působení školy v akademickém roce 2010/2011 a dále připomněl nezbytnost přísného respektování rozkazu MO č. 4 z roku 2008, který stanovuje všem příslušníkům rezortu Ministerstva obrany pravidla pracovního styku se zahraničními partnery a diplomatickým personálem akreditovaným v ČR.

Ve čtvrtém bodu jednání byly rozebírány problémy rozvoje redakčního systému internetových stránek Univerzity obrany. Děkan FVT plk. Zdeněk Vintr nastolil otázku dořešení podoby osobních webových stránek zaměstnanců školy z hlediska jejich koordinované struktury a vizuálního stylu. Podrobnější úkoly v tomto směru byly vydány na zasedání redakční rady webu Univerzity obrany koncem měsíce ledna 2010.

V závěrečné části doložil zástupce rektora plk. gšt. Josef Trojan stav připravenosti k zahájení mezinárodní soutěže Winter Survival 2010 v Jeseníkách (31. 1. – 5. 2. 2010). V době uzávěrky tohoto čísla mezinárodní mistrovství AČR v zimním přírodním víceboji za účasti 18 týmů ze 4 zemí právě vrcholilo. O průběhu a výsledcích byli příslušníci školy a široká armádní i civilní veřejnost informováni prostřednictvím webových stránek UO, AČR i prostřednictvím příslušných rubrik na ŠISu MO.

**Text: dr. Miloš Dyčka, CSc.,
tajemník kolegia rektora**

Ze zasedání Akademického senátu UO

Dne 21. ledna 2010 se konalo řádné zasedání Akademického senátu Univerzity obrany. Hosty byli prorektor pro vědeckou činnost plk. doc. Ing. Martin Macko, CSc., předseda AS FVT mjr. Ing. Michal Dub, Ph.D., a právník UO Mgr. Miloslav Havlín, Ph.D.

Zasedání zahájil předseda AS UO plk. prof. MUDr. Jiří Kassa, CSc., který přivítal hosty a seznámil senát s navrhovaným programem, který byl schválen a jímž se zasedání řídilo.

Dr. Havlín přednesl zprávu o průběhu a výsledcích doplňovacích voleb ve volebním obvodu FVZ, části akademické obce studentů. Mandát člena AS UO získal prap. David Řezáč. Slib senátora UO poté složili do rukou prorektora pro vědeckou činnost plk. doc. Ing. Martina Macka, CSc., členové akademické obce, kteří získali mandát senátora UO RNDr. Marie Vacková, CSc., a prap. David Řezáč.

Předseda akademického senátu podal informaci o jednání předsednictva AS UO.

Prorektor pro vědeckou činnost plk. doc. Ing. Macko, CSc., seznámil senát s rozpočtem Univerzity obrany na rok 2010. Uvedl, že rozpočet je nižší, než v roce 2009, ale měl by zabezpečit funkčnost UO jako celku v roce 2010 a seznámil s jeho strukturou. Senát rozpočet vzal na vědomí.

Senát projednal a po rozpravě schválil návrh první změny Stipendijního řádu UO. Navrhované změny se týkaly především zlepšení podmínek pro civilní studenty doktorských studijních programů a zavedení nového typu stipendia „výzkumné stipendium“. Pro vojenské studenty bude tato problematika řešena směrnicí rektora-velitele.

Na zasedání senátu vystoupil v samostatném bodu prorektor pro vědeckou činnost UO plk. doc. Ing. Martin Macko CSc., který seznámil s aktuálními informacemi o dění na UO. Ve svém vystoupení mj. objasnil, že rozpočet UO na rok 2010 obsahuje nové finanční prostředky přidělené Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy (MŠMT) pro studium civilních studentů a dále finance z MŠMT na podporu specifického výzkumu, což přispěje ke zlepšení podmínek studia studentů.

Seznámil také s postupem prací na modelu procesního řízení na UO. Zmínil rovněž

problém menšího zapojení studentů do programu Erasmus a zdůvodnil potřebu jejich většího zapojení.

Dále informoval, že od 1. 3. 2010 bude spuštěna zkušební testovací verze informačního systému vědy UO, který je vyvíjen z prostředků Univerzity obrany na FVT. Tento nový systém by měl zejména přispět k tomu, aby byly odstraněny duplicity a zjednodušeno zadávání informací do různých informačních systémů, fungujících na UO. Jednou zadané informace by potom mohly být generovány pro různé účely (RIV, ročenky apod.).

Senát projednal a schválil návrh usnesení AS UO k vyhlášení doplňovacích voleb do AS UO ve volebním obvodu Ostatní součástí UO. Do volební komise byli navrženi a schváleni doc. PhDr. Hubert Hrdlička, CSc., mjr. Ing. Pavel Otrísal a pplk. PhDr. Tomáš Černoorský. Pro konání doplňovacích voleb byl stanoven termín od 21. 1. 2010 do 28. 2. 2010.

Senát rozhodl, že příští zasedání AS UO se uskuteční 23. 3. 2010 v Hradci Králové.

**Text: Radomír Saliger, Ph.D.,
člen předsednictva AS UO**

Doplňující studium k získání pedagogické způsobilosti

Na Univerzitě obrany bylo 1. března 2010 zahájeno již po čtvrté studium v programu celoživotního vzdělávání (CŽV) tzv. Doplnující studium k získání pedagogické způsobilosti. Na základě žádosti byli rozhodnutím děkana Fakulty ekonomiky a managementu Univerzity obrany v Brně přijati k tomuto studiu pracovníci Univerzity obrany, Velitelství výcviku – Vojenské akademie ve Vyškově, Vojenské střední školy a Vyšší odborné školy Ministerstva obrany v Moravské Třebové, Vojenské policie a Školícího a vzdělávacího střediska Ministerstva obrany v Komorním Hrádku.

Uvedený program celoživotního vzdělávání je určen zejména vojákům a občanským zaměstnancům, kteří se podílejí na edukačním procesu profesionálů resortu obrany, např. na Univerzitě obrany, VSOS a VOŠ v Moravské

Třebové, Ve V - VA ve Vyškově a pro další vybrané pracovníky útvarů a zařízení Armády České republiky. Vojáci jsou ke studiu vysíláni personálním rozkazem.

Absolvováním studia účastníci získají odbornou kvalifikaci učitele odborných předmětů středních škol, odpovídající charakteru studijního oboru, který vystudovali v akreditovaném magisterském studijním programu. Toto studium Univerzita obrany organizuje v souladu s § 60 Zákona č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů.

Studium je kombinované a zabezpečuje ho Katedra řízení lidských zdrojů Fakulty ekonomiky a managementu. Garantem programu a kontaktní osobou je pedagog Katedry řízení lidských zdrojů Radomír Saliger, Ph.D. Na edukaci v programu celoživotního vzdělávání se podílejí zejména akademičtí pracovníci Katedry řízení lidských zdrojů a v některých případech i externí odborníci.

Na základě vykonání závěrečných zkoušek (pedagogika, psychologie, didaktika) a obhajoby závěrečné práce je vždy úspěšným absolventům vydáno v souladu se zákonem o vysokých školách osvědčení o absolvování studia. Osvědčení je platné v rámci České republiky. Získané poznatky mohou absolventi aplikovat i při stávající edukaci studentů na Univerzitě obrany a v dalších vzdělávacích zařízeních Armády České republiky. Studium splňuje standardy Ministerstva školství mládeže a tělovýchovy pro tento typ studia.

Univerzita obrany tak od zahájení své existence v roce 2004 umožňuje vojákům a občanským zaměstnancům resortu získat bezplatně pedagogicko-psychologické kompetence, využitelné nejen v rámci stávající pozice, ale i v rámci druhé kariéry v civilním prostředí, například pedagogů středních škol v České republice.

Text a foto: Radomír Saliger, Ph.D.

Erasmus jako součást programu celoživotního vzdělávání

A protože Univerzita obrany usiluje o to být standardní vysokou školou ve smyslu Zákona č. 111/1998 Sb. o vysokých školách, rozhodla se již v roce 2007 chovat se i v této oblasti standardně, tedy nabídnout svým učitelům i studentům možnost zapojit se do výměnných pobytů v rámci evropského teritoria.

Počátky nebyly jednoduché

Počátky nebyly jednoduché. Neměli jsme zkušenosti, nezbytné partnery ani jsme nesplňovali potřebné administrativní požadavky. Tím stěžejním bylo získání tzv. „Erasmus University Charter“, tedy prohlášení školy o tom, jak si představuje své zapojení do tohoto programu a jak je připravena na vzájemné výměnné pobyty ať už studentů nebo učitelů.

Nutno přiznat, že napoprvé jsme neuspěli. Naše Erasmus–prohlášení nebylo v Bruselu akceptováno (podobně jako celé řady dalších nováčků) a my jsme tak získali čas na odstranění slabín, které nám byly vytýkány.

Rok na to jsme již uspěli. Získali jsme Standard Erasmus University Charter na období 2008/09 – 2013/14 a příslušný Erasmus ID code CZ BRNO10, bez kterého se nedají uzavírat smlouvy s potenciálními partnery. Teď už chyběla maličkost – najít si partnery, uzavřít s nimi potřebné smlouvy a na základě nich vyslat naše studenty a učitele na první erasmovou zkušenost.

Nováčky v Erasmu

Při uzavírání smluv nám pomohla předchozí spolupráce se zahraničními vysokými školami tak říkajíc mimo Erasmus. V Erasmu jsme byli sice nováčky, ale s celou řadou evropských vysokých škol jsme v minulosti spolupracovali, byť na jiné bázi, a to jsme mohli teď zúročit. Řada z našich dlouhodobých partnerů byla držitelem EUC a tak stačilo dosaavadní spolupráci dát jenom novou tvář.

A tak úplně první partnerskou školou, se kterou jsme v červnu 2008 uzavřeli bilaterální smlouvu, byla italská Università degli Studi „G.d' Annunzio“ - Chieti, kam se chystala vyjet docentka Šárka Hošková. Prvenství však nakonec získali podplukovník Pavel Maňas a kapitán Jan Sobotka, kteří vyjeli na vojenskou školu (Miklós Zrínyi National Defense University) v Budapešti.

Další smlouvy na sebe nenechaly dlouho čekat. Celkem jsme jich za první akademický rok v Erasmu (pro Erasmus je akademický rok poněkud delší – od 1. června do 30. září roku následujícího) uzavřeli rovných dvacet. Tomu odpovídal i počet pedagogů, kteří vyjeli ať už na výukový pobyt nebo na školení. Za první rok jich bylo celkem 39.

Čas běžel

Zatímco pedagogové vyjížděli v podstatě v souladu s plánem, výjezd studentů se stále odkládal. Chyběla totiž příslušná legislativa, podle níž bychom studenty – vojáky do zahraničí mohli poslat a podle níž je také zaplatit.

Čas běžel a začínalo hrozit, že studenty do zahraničí vyslat nestihneme. Minimální pobyt pro ně je totiž 3 měsíce a výuka v akademickém roce končí v nejpozději v červenci.

Nebudu vás napínat – vy, kteří jste o zapojení Univerzity obrany něco slyšeli, dozajista víte, že se to nakonec podařilo. Nejdříve vyjeli 4 studenti FVT (nprap. Karel Dudek, nprap. Andrej Hyll, nprap. Štěpán Král a nprap. Jan Tancibudek) na Královskou vojenskou akademii (RMA) do Bruselu, a to 12. 3. 2009. Plejádu uzavíral Mgr. Jan Marek z Fakulty vojenského zdravotnictví, který vyjel o měsíc později – 14. 4. 2009 do švédského Göteborgu. Celkem vyjelo dvanáct studentů (do Bruselu na Královskou vojenskou akademii celkem pět, čtyři na Slovensko do Akademie ozbrojených sil v Liptovském Mikuláši, dva do fran-

Programy celoživotního vzdělávání mají v Evropě dlouholetou tradici. Vycházejí ze záměru újeji propojit Evropské vzdělávací systémy a studentům i učitelům umožnit jejich poznávání prostřednictvím studijního nebo pracovního pobytu na škole, která má obdobný charakter jako ta domovská, nicméně se od sebe přirozeně liší. Překonání těchto odlišností pak napomůže studentům k jejich snazší adaptaci na nové prostředí, které je čeká po ukončení školy a jejich učitelům zase své studenty na tuto adaptaci připravit.

couzského Brestu a již zmíněný Jan Marek do Göteborgu). Někomu se toto číslo může zdát nízké. Je však za ním obrovské množství práce těch, kteří se na výjezdu studentů jakkoli podíleli. Zadostiučiněním za ni je spokojenost studentů, kteří do zahraničí na studijní pobyt vyjeli a jejich články jste mohli v průběhu roku v Listech Univerzity obrany číst. Další si můžete přečíst v tomto čísle.

První rok se vydařil

První rok našeho zapojení do Erasmus vyzněl tedy celkově pozitivně. Plán výjezdů se nám podařilo v podstatě naplnit, i když ne v původní struktuře. Ale co je rozhodující – bruselské peníze se nám podařilo utratit v plné výši. A nebylo jich málo – 13 341 EUR na studenty a 28 113 EUR na pedagogy. Vytvořili jsme si tak předpoklad, abychom v dalším roce, tedy v akademickém roce 2009/10 obdrželi příspěvek v požadované výši. Pro tento akademický rok jsme plánovali celkem dvačtyřicet pobytů učitelů a jedenáct výměnných pobytů studentů. Zatím vyjelo pouze jedenáct učitelů. Studenti by měli vyjet v nejbližších dnech.

Věříme, že se nám podaří i letos nakonec plán přiměřeně splnit. Pokud ne, bylo by to škoda. A to nejen finanční, že bychom nevyčerpali evropské peníze a byli tak pro další rok sankcionováni, ale především škoda pro ty, kteří by přišli o šanci nabytí zahraniční zkušenost, která je v dnešní době víc a víc k nezaplacení.

**Text: pplk. RNDr. Antonín Müller,
vedoucí studijního referátu
Ilustrační foto: archiv redakce**

Na téma matematiky v angličtině

V rámci programu Erasmus jsem měla možnost navštívit University of Malta ve Valetě, University of Degli Studi v Pescaře – Chieti, v Itálii a Slovenskou technickou univerzitu v Bratislavě.

K uskutečnění výměnného „výukového pobytu“ v rámci programu Erasmus je v první řadě nezbytné, aby vysílající i přijímající univerzity byly zařazeny do programu Erasmus a aby mezi nimi byla podepsána rámcová smlouva.

Výběr partnerského pracoviště nebyl ani v jednom případě náhodný. V případě Malty jsem měla to štěstí, že meziuniverzitní rámcová smlouva již díky kolegům „fyzikům“ existovala. Bylo jí jen třeba rozšířit o matematiku. Formality proto proběhly vcelku rychle a hladce. Navíc z jedné ze zahraničních konferencí, které jsem měla možnost se v roce 2005 aktivně zúčastnit, jsem znala profesorku zdejší katedry matematiky. Ta mi byla se vším potřebným nápomocna. Vzhledem k tomu, že se na naší katedře již delší dobu podílím na výuce matematiky v angličtině, bylo jedním z důvodů mého pobytu ve Valetě zejména zdokonalení se v odborné matematické terminologii. Mým cílem bylo nejenom procvičit si angličtinu běžnou a odbornou, ale zejména v diskusi s kolegy matematiky zjistit jazykovou zásobu používanou běžně na cvičeních při vysvětlování látky. Některé výrazy tohoto typu v žádném odborném slovníku není možno nalézt, to je nutno slyšet a vidět při konkrétním využití. V době mého pobytu běžel semestr naplno, takže hodin výuky bylo velké množství. Byla jsem proto nesmírně vděčná svým hostitelům za možnost, kromě předem plánované výuky, účastnit se všemožných přednášek, seminářů i cvičení jako tichý pozorovatel. Nikdy z vyučujících mne neodmítnul se žádostí, zda mohu být přítomna jeho výuce. Díky tomu jsem denně strávila průměrně 5 vyučovacími hodinami na následěch a dovezla si ze zdejšího pobytu sešit plný užitečných poznámek.

Se stejnou vstřícností jako já se setkali i

kolegové fyzici – jeden na měsíční stáži, druhý také na týdenním výukovém pobytu. Jak vedoucí Katedry matematiky, tak i vedoucí Katedry fyziky a současně děkan přírodovědecké fakulty vyjádřili ochotu přijmout k pobytu další naše kolegy.

Na Maltě jsem strávila dva týdny skutečně plně angličtinou. Zdejší lidé mluví anglicky až na velmi vzácné výjimky všichni – opravdu od pokojské v hotelu, přes prodavače v drobných krámcích až po studenty či profesory na univerzitě. Výuka na univerzitě probíhá v angličtině a do rodného jazyka sklouznou studenti či profesori opravdu jen v mimořádném případě. Navíc jejich výslovnost není zatížena žádným přízvukem. Prostě pro studium jazyka zcela ideální prostředí.

Zcela jiné dojmy jsem si přivezla z pobytu v Itálii. Také sem jsem nejela „na výlet“, ale již předem jsem věděla, či spíše tušila, do čeho jdu. Před dvěma roky jsem zde měla zvanou přednášku na konferenci, takže jsem se trochu vracela „na místo činu“. S vedoucím zdejší katedry matematiky se již delší dobu znám a spolupracuji s ním. Odbornou specializací nás obou jsou totiž hyperstruktury. Poslední kongres Algebraické hyperstruktury a jejich aplikace se konal na půdě Univerzity obrany v roce 2008 a další ročník bude v roce 2011 právě zde v Pescaře. Takže jsme „erasmový“ pobyt využili i k předání zkušeností z organizace posledního kongresu a k přípravě toho budoucího. V době mého pobytu byli na

(Pokračování na str. 14)

škole již jen magistři a doktorandi, takže mé přednášky byly zaměřeny na ně a na pedagogii. Jednalo se jak o odborné přednášky, tak o možnosti studia na naší univerzitě, a také o možnostech „erasmových“ pobytů v Brně. O vše se živě zajímali, ale.... Je zde velké ALE. Studenti i pedagogové mají (až na výjimky) velmi špatnou znalost angličtiny, troufám si říci, že mizernou. Komunikace zde je nesmírně obtížná. Vždy je třeba najít někoho, kdo bude ostatním tlumočit. Angličtina totiž není povinným předmětem. Žáci a studenti si mohou cizí jazyk vybrat a většinou volí, pro ně mnohem snazší francouzštinu. Navíc italský přístup k životu je od toho našeho „na hony vzdálen“ a já, i když to vím, jsem vždy zaskočená. Přednášky začínou, ne v plánovanou dobu, ale až se všichni sejdou. V čase začátku přednášky ještě skoro nikdo není na místě, pak si uvaří kávičko, povykládají si, zapálí cigaretu a teprve poté začnou hledat volnou učebnu, shánět technické vybavení....

Přínosem tohoto týdenního pobytu bylo, kromě nových zkušeností, zejména prohloubení stávající odborné spolupráce a možnost publikace v časopise zdejší univerzity a v budoucnu i v časopise italské obdoby naší Jednoty matematiků a fyziků.

Text: doc. RNDr. Šárka Hošková, Ph.D.

S Erasmem na „Zlaté“

V roce 2009 jsme za parného červencového dopoledne vyjely v rámci Erasmu s kolegyní Šárkou Hoškovou do Bratislavy. Měly jsme zde domluvený výukový pobyt na Stavební fakultě Slovenské technické univerzity. Ze slovenské strany Erasmus zaštitila docentka RNDr. Olga Nánasiová, PhD., z Katedry matematiky a deskriptivní geometrie, se kterou jsme se seznámily na mezinárodní konferenci AHA 2008 v Brně.

Letní teploty panovaly i v Bratislavě. Z Brna to sem není tak daleko, tak jsme si k naší matematice přibalily i plavky, protože na „Zlatých“ (jak se v Bratislavě říká rekreačnímu místu Zlaté písky) jsme ještě nebyly. Ovšem člověk mívá a paní docentka mění....

Podle plánu jsme byly nachystané na pět přednášek o hyperstrukturách, a tak jsme měly představu, že letní odpoledne budeme trávit u vody a večer si zajdeme na nějaké kulturní představení, ale paní docentka si na nás nachystala překvapení hned po příjezdu. Byla celá „nažhavená“ do práce. Představila nám své kolegyně z katedry a pracovat se začalo téměř okamžitě. Ani třicetistupňová horka jí neubrala na aktivitě a v podstatě celý týden nás všechny pořádně „honila“. Začínali jsme kolem de-

váté ráno a končili kolem třetí odpoledne, kdy už jsme padali téměř všichni únavou. Pak jsme se jen s kolegyní „doplahočily“ na hotel a skoro okamžitě usínaly, abychom se s pokročilým odpolednem vrhaly opět do práce a svědomitě se připravovaly na další den plný přednášek a konzultací nad algebraickými problémy.

Nakonec jsem ale musela konstatovat, že účel Erasmu byl splněn. Slovenské kolegyně jsme „zasvětily“ do základů hyperstruktur a od nich jsme se na oplátku dozvěděly něco o s-mapech. A tak jsme se všichni v pátek těsně před polednem loučili s příslibem, že si podobnou akci budeme muset zase co nejdříve zopakovat.

Do vlaku jsem nastupovala s vidinou blížící se dovolené, ale to jsem ještě netušila, že po noční vichřici bude cesta mezi Bratislavou a Brnem trvat dobrých šest hodin a že mě má hyperalgebraická kolegyně bude v tomto čase nutit psát do notebooku poslední myšlenky a náměty z dopoledního semináře, abychom na něco náhodou nezapomněly!

A jak bylo na „Zlatých“? Dojely jsme tam! Na dvě hodiny před zavírací dobou, den před naším odjezdem navečer.

PhDr. Pavlína Račková, Ph.D (K-215)
Foto: archiv autorky

Předpokladem úspěchu je důkladná příprava

Ve svém příspěvku bych se rád podělil o některé své zkušenosti z výukových pobytů v rámci programu ERASMUS v Budapešti a v Žilině. Další zkušenosti jsem získal při organizování recipročních pobytů kolegů z těchto univerzit na Katedře ženíjních technologií FVT.

Podle mého názoru je ERASMUS a výukové pobyty hlavně o osobních vztazích, toleranci a respektu k partnerské straně. Například v Budapešti na ZMNE (Zrínyi Miklós Nemzetvédelmi Egyetem) jsem byl prvním vojákem z Univerzity obrany na výukovém pobytu. Pro obě strany to byla první zkušenost s financováním i organizováním. Je tedy logické, že jsem neočekával, že vše bude absolutně perfektní. Je také pravda, že ERASMUS není dovolená, ale normální práce (jen jiná a v trochu jiných podmínkách). Na konci pobytu jsem však byl překvapen, jak rychle to uběhlo a jak příjemně, a přitom užitečně, to byl strávený čas. V tomto směru je velmi důležitá příprava témat přednášek. Na jednu stranu by měli vhodně zapadnout do výukových plánů partnerské univerzity, na druhé straně by ale měly reprezentovat odbornou úroveň výuky na naší univerzitě a případně pohled na problém z trochu jiného úhlu, s odlišným stylem výkladu. Vhodně zvolená témata přednášek se také mohou stát základem k diskusi o budoucí odborné spolupráci a vyústit třeba i ve společný projekt.

První závěr z tohoto pobytu byl, že je vhodné o čemkoli uvažovat vždy v reciproční rovině, tzn., co bych chtěl nebo očekávám na partnerské univerzitě, musím být schopen zajistit na oplátku u nás.

Reciproční pobyt maďarských kolegů

Když jsme domlouvali spolupráci v rámci ERASMU s ženíjní katedrou na ZMNE v Budapešti, tak se celkem logicky do těchto plánů zařadila i Katedra řízení zabezpečení boje, protože její odborné zaměření se také prolíná s partnery v Budapešti. Příprava pobytu maďarských kolegů už potom probíhala ve společné režii a přednášky byly pro studenty obou kateder společné.

Jako velmi šťastná se ukázala myšlenka vyčlenit jednu z kanceláří na naší katedře pro podobné návštěvy a odpovídajícím způsobem ji zařídit. Když kolegové přijeli, mohli jsme jim nabídnout místo, kde si mohli v klidu vyřídit mailly a služební záležitosti, kde si mohli odychnout před a po přednáškách a kde měli také trochu soukromí a nemuseli být pořád s doprovodem. Neméně důležité je i příprava, pokud možno atraktivního programu, ať už odborného nebo společenského. Nám se podařilo zorganizovat pro kolegy několik zajímavých akcí jako návštěva veletrhu IDET a s ním spojené vědecké konference, VIP prohlídka odborné výstavy o ochraně před povodněmi na BVV, návštěva výcvikového kampusu ve stavbě provizorních mostů v Kojetíně, který pravidelně organizuje Ministerstvo dopravy. A opět se dostáváme k osobním vztahům, protože bez nich bychom nebyli schopni podobné akce zajistit.

Takže další závěr je, že ve dvou se to vždycky lépe táhne, o práci i problémy je možné se podělit a řešení pak je jednodušší.

Výukový pobyt v Žilině

ERASMUS je i improvizace. Když jsem byl v září v Žilině, tak jsem byl připraven na přednášky pro studenty doktorského studia. Seděli jsme s kolegou v kanceláři a bavili se o jeho cestě na konferenci v USA a o jeho příspěvku

o informačním zabezpečení řešení krizových stavů v dopravě a dostali jsme se i k tomu, že podobné věci jsme na katedře řešili prakticky při projektování provizorních mostů po bleskových povodních v létě 2009. A než jsme dopili kávu, tak mně přesvědčil, že asi za hodinu půjdu odpřednášet jeho studentům dálkového studia jako praktický příklad využití informačních technologií při odstraňování následků povodní. Je pravda, že v angličtině bych tak odvážný nebyl ale „Teaching Programme“ není dogma a když se obě strany dohodnou na drobné „úpravě“, tak není nezbytné tím úředního šimla znepokojovat a zatěžovat.

Příprava na výukový pobyt

Jak jsem se již zmínil, volba tématu přednášek je poměrně zásadní a v podstatě rozhoduje o pozitivním přijetí na partnerské univerzitě. Volba tématu má ale další souvislosti, protože se jedná o poměrně časově náročnou činnost, je vhodné připravené přednášky „recyklovat“ např. ve výuce u našich studentů nebo po úpravách „fruktifikovat“ v prezentaci na konferenci. Osobně jsem si vyzkoušel dva typy přednášek - pro větší i menší skupinu posluchačů.

Při přednášce pro větší skupinu posluchačů (např. z více učebních skupin a příslušníky katedry) se nedá předpokládat nějaká výraznější interakce s posluchači během výkladu, takže jsou zde vyšší nároky na vizuální stránku prezentace a na rytmus výkladu, aby bylo možné udržet pozornost posluchačů. Na druhé straně přednáška v komornějším prostředí pro menší skupinu posluchačů může být pojata trochu odlišněji, lze jít více do hloubky problému a je možná (i vítaná) přímá interakce se studenty. Při jedné takové přednášce pro skupinu bakalářů, kterou si přišli poslechnout i někteří další zájemci z Ministerstva obrany Maďarské republiky jsem byl velmi příjemně překvapen jejich spontánní reakcí na mé otázky, kdy odpovídali místo studentů nebo jejich odpovědi doplňovali. Když jsme se o tom později bavili, tak klíč byl jasný – přirozený a jednoduchý jazyk, kdy se všichni soustředili na odborný problém, nikoliv na porozumění mé angličtiny. Takže detailní a opravdu důkladná příprava prezentace ano, ale v žádném případě ne příprava každého slova přednášky, složité věty a souvětí a už vůbec ne čtení přednášky z papíru.

Třetí a poslední závěr: ERASMUS je zajímavá zkušenost a trůfám si tvrdit, že pro vysokoškolského pedagoga i nutnost. Připravit si přednášku v cizím jazyce o nějakém uceleném odborném problému tak, aby byla srozumitelná a přínosná pro posluchače, není jednoduché a člověka to donutí hodně přemýšlet o metodách a způsobu výkladu, možná pak i upraví některé své dřívější přednášky pro naše studenty.

Text a foto:
pplk. doc. Ing. Pavel Maňas, Ph.D.

Mezinárodní spolupráce a Erasmus

Program Erasmus zaměřený na mobilitu a spolupráci ve vysokoškolském vzdělávání v Evropě je jednou z priorit Evropské unie v oblasti programů vzdělávání a odborné přípravy. Hlavní aktivity programu Erasmus, které byly identifikovány managementem Fakulty ekonomiky a managementu jsou zaměřeny na vysokoškolské studenty se zájmem o studium v zahraničí a vysokoškolské pedagogy se zájmem vyučovat v zahraničí.

V naplnění hlavních cílů, zaměřených do zlepšení kvality a objemu mobility v rámci Evropy, zlepšení kvality a zintenzivnění multilaterální spolupráce mezi vysokoškolskými institucemi v Evropě, zvýšení transparentnosti a slučitelnosti kvalifikací vysokoškolského vzdělávání v Evropě a v neposlední řadě zlep-

šení kvality a zvýšení objemu multilaterální spolupráce mezi vysokoškolskými institucemi v Evropě, jsme dosáhli dílčích úspěchů.

Docendo discimus z pohledu zahraničních studentů

Končící zimní semestr akademického roku 2009/2010, kdy šest zahraničních studentů ukončilo na Fakultě ekonomiky a managementu úspěšně zimní semestr absolvováním semestrálních zkoušek, jsme využili jako příležitost k bilancování úspěšných a méně úspěšných aktivit, které byly realizovány ve prospěch zdárného ukončení pobytu zahraničních studentů.

Studenti Národní vojenské univerzity v bulharském Veliko Tarnovu, Varšavské Univerzity národní obrany, Žilinské univerzity a maďarské Univerzity národní obrany Miklóse Zrínyiho se na závěr svého pobytu na půdě Univerzity obrany setkali s děkanem FEM pplk. Ing. Vladanem Holcnerem Ph.D., vedoucím Katedry logistiky plk. gšt. Ing. Zbyšekem Koreckim, Ph.D., a Ing. Radkou Lopourovou, Ph.D.

Počáteční očekávání, jak se vypořádat se zajišťováním studijních pobytů zahraničních studentů v rámci programu Erasmus, jaké problémy nás očekávají a kde bude nutné po ukončení první mezinárodní zkušenosti realizovat nápravy, vyústily v přátelský a dobrosměrný dialog zúčastněných.

Náročnost akreditované výuky v anglickém jazyce v předmětech ekonomie, management, statistika, veřejná ekonomie, marketing, nauka o podniku, účetnictví, tělesná výchova, cizí jazyk a logistická podpora v míru a logistická podpora v poli, ale prokázala schopnost vyučujících naplňovat požadavky nejen znalostní, ale rovněž jazykové. Prokázalo se, že přes počáteční obavy, má FEM dobře jazykově a odborně vybavené akademické pracovníky.

Studentka Katalin Tóth o svých zkušenostech

Zeptali jsme se studentů na jejich pocity a doporučení pro další období.

Studentce Katalin Tóth jsme položili otázku, zdali se splnila její očekávání, která vyjádřila na počátku semestru slovy: „Studovat v anglickém jazyce na zahraniční univerzitě bych chtěla především pro zlepšení jazykových kompetencí a prohloubení znalostí v oblasti řízení logistických procesů v armádě“.

Odpověď studentky byla následující „Především bych chtěla poděkovat za možnost studovat zde na vaší univerzitě v mezinárodním prostředí. Lektori a přednášená témata naplnila má očekávání a věřím, že budou přínosem pro moji kariéru důstojníka logistiky v ozbrojených silách Maďarské republiky. Těším se samozřejmě domů, ale současně vím, že se za krátkou dobu setkám s některými studenty logistických modulů a řízení lidských zdrojů na mezinárodním logistickém výcviku FourLog 2010 v Budapešti a ve Vídni. Budeme si mít rozhodně o čem povídat, a okruhy diskusí budou jistě více otevřenější a přátelštější“.

Bylo zde něco, co vás skutečně překvapilo, nebo potěšilo?

Snad nejpříjemnější aktivitou byla účast na stážích u zařízení Armády České republi-

ky a možnost participovat na kurzu Podpory hostitelského státu, společně se srbskými důstojníky.

Poručík Vincent Bulckaeen zpracovával semestrální projekt

Katedra logistiky měla rovněž možnost přivítat ve svých řadách kadeta francouzské Vojenské akademie pozemních sil v Saint Cyr poručíka Vincenta Bulckaeana. Poručík Bulckaean na základě bilaterální dohody vzdělávacích institucí absolvoval studijní pobyt s cílem zpracovat semestrální projekt. Projekt byl zaměřen na porovnání principů financování a logistické podpory zahraničních operací ve francouzské armádě a Armádě České republiky.

Výuka vedena vyučujícími Katedry ekonomie a Katedry logistiky umožnila provedení analýzy historického kontextu, porovnání se současným stavem resortu obrany ČR a perspektivy dalšího vývoje. Teoretické bloky byly doplněny o stáže u útvarů a zařízení AČR ve struktuře velitele Velitelství sil podpory Stará Boleslav.

Obecně tedy lze hodnotit, že první zkušenosti na Katedře logistiky se zahraničními studenty jsou vysoce pozitivní a lze pouze doufat, že realizovaný první krok byl dobrým počínem, který nám umožnil identifikovat úskalí a naučit se řešit problémy.

Mobilita akademických pracovníků

Oblastí, která doznala značného rozmachu mezi příslušníky Katedry logistiky, byla účast vysokoškolských pedagogů na výukových stážích v zahraničí. Zpracování plánu mobility akademických pracovníků byla realizována Ing. Radkou Lopourovou, Ph.D. Přehled a získané zkušenosti ze spolupráce s pplk. Ing. Vladem Holcnerem, Ph.D., a pplk. RNDr. Antonínem Müllerem, CSc., ve svém důsledku vyústili ve většinové naplnění plánu.

Příslušníci Katedry logistiky v kalendářním roce 2009 realizovali výukové pobyty u zahraničních partnerů následovně:

Ing. Radka Lopourová, Ph.D.
Mgr. Nataša Pomazalová, Ph.D.
V. Levski National Military University,
Veliko Tarnovo, Bulharsko

pplk. Ing. Václav Zajíček
Ing. Petr Němec, Ph.D.
Žilinská univerzita, Žilina, Slovensko

npor. Ing. Martin Vlkovský
Ing. Petr Němec, Ph.D.
Miklós Zrinyi National Defence University,
Maďarsko

První rok realizace mobility akademických pracovníků u Katedry logistiky tedy lze hodnotit velmi pozitivně. Snahou managementu FEM a Katedry logistiky je pokračovat v nastaveném trendu. Pro kalendářní rok 2010 jsme připravili plán, kdy se rozšíří počet vzdělávacích institucí a zapojení akademických pracovníků bude kopírovat akceptování nabídky přednášek.

Vzhledem k trvalé realizaci plánu mobilit akademických pracovníků byla péčí odpovědných funkcionářů rektorátu a děkanátu FEM připravena výuková stáž v zahraničí pro Mgr. Natašu Pomazalovou, Ph.D., a plukovníka gšt. Ing. Zbyška Koreckého, Ph.D., na Akademii ozbrojených sil gen. M. R. Štefánika v Liptovském Mikuláši začátkem března 2010. Vybraná témata bude směřována k implementaci outsourcingu v resortu obrany.

Mobilita akademických pracovníků Katedry logistiky v roce 2010 se bude pravděpodobně rozvíjet již mimo tradiční zahraniční vzdělávací instituce, směrem ke vzdělávacím institucím v Turecku, Slovinsku a v Nizozemí.

Mezinárodní výcvik a cvičení

Příslušníci Katedry logistiky a studenti logistických modulů jsou rovněž aktivní v dalších oblastech mezinárodní spolupráce, které prohlubují získané teoretické návyky, prohlubují znalosti aliančních předpisů a umožňují rozvoj mezinárodní spolupráce. Vrcholnou aktivitou v roce 2010 budou mezinárodní logistický výcvik FourLog 2010 a mezinárodní cvičení Maglite.

Mezinárodní logistický výcvik FourLog 2010 se bude konat v termínu 2. – 15. května. Hlavním cílem bude prohloubit znalosti operačních postupů při plánování procesů přijetí, shromáždění, následný přesun a integrace mnohonárodní brigády. Plánovaná je účast studentů vojenských vzdělávacích institucí z Rakouské republiky, Maďarské republiky a České republiky. Participace studentů ze Slovenska je doposud v jednání.

Mezinárodní cvičení Maglite je rovněž zaměřeno k procesům přijetí, shromáždění, následný přesun a integrace, ale je realizováno za účasti důstojníků Maďarské republiky, Spojeného království Velké Británie, Severního Irsku a České republiky. Realizace cvičení je rozdělena do tří oddělených etap na území Slovenska a Maďarské republiky.

Text: plk. gšt. Ing. Zbyšek Korecki, Ph.D.,
Fot: Mgr. Zdenka Dubová

Bačovi chybí hory, ale studium u nás si pochvaluje

Proč jste si v rámci studia Erasmus vybral právě Univerzitu obrany?

Prvořadá byla příbuznost oboru. Momentálně studuji u vás na Katedře obyvatelstva, ale studuji tak trochu „přes všechny ročníky“. Některé předměty mám s prvňáky, jiné s třetáky. Byl jsem také účastníkem kurzu psychologie. Navíc studium u vás neabsolvuji v angličtině, takže nejsem tak typickým příkladem studenta Erasmu.

Ovlivnila vaše rozhodnutí jazyková blízkost?

Nad tím jsem ani moc neuvažoval, spíše mě ovlivnila geografická blízkost. Byla to také jediná možnost, kdy jsem se jako civilní student mohl dostat na vojenskou školu.

Jak se vám na naší vojenské škole studuje?

Se studiem jsem spokojný, i když mám zajímavý mix předmětů, z nichž je každý z jiné oblasti. Možná právě tohle však dělá mé studium ještě zajímavějším. Akorát, i když se blíží únor (v době rozhovoru - pozn. redakce), zápočty dostávám teprve nyní, přičemž na naší škole je dostáváme již koncem prosince.

Jaké byly vaše první zkušenosti na naší škole?

Byl jsem mile překvapený srdečným přivítáním ze strany vyučujících i spolužáků. Měl jsem strach i obavy, že jdu do nového prostředí, nedokázal jsem si představit, co mě čeká. Měl jsem v ruce papír s rozvrhem a hledal jsem učebny plný očekávání, co se bude za těmi předměty skrývat...

Jak vás studium na Univerzitě obrany obohacuje?

Je to dobrá zkušenost, při níž můžu konfrontovat svoje vědomosti s vašimi požadav-

ky a obohacovat je o další nové poznatky. Za největší přínos považuji to, že mnoho věcí, o nichž jsem doposud jenom četl, jsem měl možnost vidět na vlastní oči.

Určitě se nevyhnete konfrontacím podmínek studia na Žilinské univerzitě s Univerzitou obrany.

První podstatný rozdíl je v tom, že Žilinská univerzita je civilní školou a na přítomnost vojenských studentů jsem nebyl zvyklý. Ze začátku mi to přišlo docela zábavné a úsměvné, protože jsem mezi těmi všemi uniformovanými spolužáky trčel. Druhý rozdíl je v délce trvání semestru, jak jsem již vzpomenu. Nové pro mě je, že musím neustále sledovat, abych měl pokaždé u sebe vstupku.

Co je pro vás z hlediska přínosu studia na naší univerzitě nejdůležitější?

Zajímavé je, že to že co se tady učíme, můžeme vidět také praxi. Měl jsem možnost zúčastnit se několika exkurzí například ve skladech civilní ochrany v Olomouci, navštívil jsem také jadernou elektrárnu v Dukovanech, což bylo pro mě zajímavé, protože jinak bych se tam nedostal. Obohacující byla také konference na téma krizového managementu v Praze.

A jaké jsou vaše poznatky mimo studium?

Jsem také rád, že jsem u vás mohl navázat i ve volnočasových aktivitách, podařilo se mi začlenit do skupiny MUSADO MCS, dost času trávím v posilovně. Měl jsem také radost z toho, že jsem si mohl obléci vojenskou uniformu. Ke studiu patří také studentský život a tak oceňuji, že když vyrazím do města, bez problémů se seznámím s novými lidmi. Případně mi, že u vás jsou mladí lidé otevřenější, než u nás.

Lubomír Bača studuje třetím rokem na Fakultě speciálního inženýrství Žilinské univerzity obor Bezpečnostní management. V rámci studia Erasmus byl od 24. září minulého roku do 19. února 2010 posluchačem Fakulty ekonomiky a managementu Univerzity obrany. Nedávno začal psát bakalářskou práci na téma bodyguardingu. Ve volném čase sportuje, doma se šestým rokem věnuje karate. Má rád hudbu a hraje na klavír. Podle něho je to perfektní „odbourávač“ stresů. Nejvíce času však prosedí nad počítačem.

Takže jste si tady našel hodně nových přátel?

Ano. Z jiných zemí, jako například z Francie, Polska, Maďarska, Bulharska a z Čech. Díky jednomu z nich, jsem měl možnost poznat Šumavu, což byl pro mě příjemný zážitek. Konečně jsem viděl také nějaké hory! Doma mám výhled na Martinské hole a na Velkou Fatru, a tady pociťuji jejich velkou absenci. Tak jsem si to alespoň na chvíli vynahrádl.

Ptala se: Mgr. Zdeňka Dubová
Foto: Mgr. Zdeňka Dubová,
archiv Lubomír Bača

Jan Marek na zkušené ve Švédsku

Mgr. Jan Marek vystudoval Farmaceutickou fakultu Univerzity Karlovy v Hradci Králové. Nyní třetím rokem studuje postgraduálně toxikologii na Fakultě vojenského zdravotnictví Univerzity obrany. Soustředí se především na organickou syntézu a analýzu látek testovaných jako antidota bojových chemických látek či složek dekontaminačních přípravků. Pracuje rovněž pro jednu nejmenovanou farmaceutickou firmu v Praze. V rámci programu Erasmus se mu splnil sen vycestovat za studiem do zahraničí. Cílovou zemí bylo Švédsko (Universita Goteborg, Sahlgrenska Academy, Department of Pharmacology.) Strávil v něm tři měsíce od dubna do července minulého roku.

Pamatujete si, jaké byly vaše první dojmy?
Švédsko je krásná země plná přírodního bohatství. Cestoval jsem tam autem, a tak tisíc - kilometrovou cestu jsem zbytečně neuspěchal a prohlédl si spoustu zajímavých míst. Co se týče prvních dojmů z pracoviště – od svého spolupracovníka jsem věděl dopředu, jaké jsou zde možnosti. Proto jsem zvolil práci, o které jsem byl přesvědčený, že je zde bez problémů možná a zavedená.

Co vás ve Švédsku nadchlo nejvíce?

Co se týče práce v laboratoři, dá se říci, že zde v podstatě nic není problém. V porovnání s mým pracovištěm doma, lze zde během velmi krátké doby cokoli zařídit či objednat. Je pravda, že je to velmi ovlivněno obrovským rozdílem mezi českou a švédskou povahou člověka. Grantové agentury zde fungují podobným stylem jako v jiných vyspělých státech. Získáte-li grant, dostanete k němu víceméně kreditní kartu a s penězi si hospodaříte sami.

Co se týče mimopracovních zkušeností, Švédové jsou vesměs velmi přátelští a laskaví

lidé. Není problém se zde dorozumět angličtinou, neboť anglicky zde umí asi 90 % lidí, obzvláště ve větších městech.

Měl jste možnost nahlédnout také pod pokličku běžného života Švédů?

Samozřejmě, jak jsem již zmínil, Švédové jsou přátelští a laskaví. Velmi rádi tráví čas na letních terasách restaurací, zejména v čase snídaně, což je u nás dost neobvyklé. Většina lidí přes týden pracuje, a v pátek tráví v parku s grilem a alkoholem. Ve Švédsku se domy téměř nezamykají, protože tam mají minimální kriminalitu. Poslední dobou však tento trend z velkých měst mizí kvůli přistěhovalcům. Lidé si zde velmi váží přírodního bohatství a také se v přírodě podle toho chovají.

Určitě jste se neubráníl konfrontacím podmínek studia doma a v zahraničí. V čem jste viděl největší rozdíly?

Jelikož jsem zde byl jako student-doktorand, neměl jsem povinnost vykonávat žádné zkoušky či zápočty hodnocené kredity. Řekl bych, že podmínky studia zde mají lepší, alespoň co se týče vybavení a přístupu kantorů. Nicméně jejich sociálním přístupem nedonutí studenty k přílišné učební aktivitě. Kdybych měl porovnat kvalitu znalostí studentů u nás a ve Švédsku, tak jsme na tom o dost lépe. Proto Švédové rádi přijímají studenty z České republiky (alespoň tedy z Farmaceutické fakulty a Lékařské fakulty), neboť jsou

schopní bez problémů samostatně pracovat v laboratořích.

Kdybyste měl říct, co bylo největším přínosem zahraničního studia, co by to bylo?

Zkušenost v první řadě. Dále jsem moc rád, když se mohu naučit nové věci. Odpočínul jsem si od chemické laboratoře, většinu času jsem trávil v laboratoři biologické při práci s buněčnými liniemi. Člověk zde také pozná, jak funguje grantové financování či management v jiné zemi.

Máte ze svého studijního pobytu nějaký zážitek, o který by stálo za to podělit se o něj s našimi čtenáři?

Jednou o víkend jsme s kolegou navštívili relativně rozlehlý národní park, jichž je zde velmi mnoho. Jelikož jsme měli auto, projeli jsme ho téměř celý. Ve Švédsku není problém jezdit po národních parcích autem. Národní parky jsou většinou vybaveny chatami či alespoň přístřešky s ohništěm, kde můžete v klidu nocovat. Jelikož jsme dojeli do parku až po tmě, hledali jsme nocování jen podle GPS souřadnic. Bohužel jsme sešli z cesty a navíc se nám navigace vybila. Nebylo moc příjemné být v lese plném divokých zvířat přes hodinu a hledat chatu k přespání. Naštěstí se to obešlo bez újmy na zdraví, a nocleh jsme našli. Ale všem doporučuji držet se značených cest.

Národní parky jsou také plné jezer, kde můžete za malý příplatek vesele rybařit. Bohužel nám přišlo, že zde žádné ryby nežijí, neboť po třídenním úsilí jsme nechytili vůbec nic. Byli jsme zde v dubnu, bylo relativně přijatelné a nedeštivé počasí. Výkyvy teplot jsou ve Švédsku ovšem relativně vysoké. Navečer se dá sedět u ohně a máte 20 °C. O několik hodin později se již trápíte zimou při 0 °C. Tímto fenoménem jsme zde byli několikrát nemile překvapeni. Ovšem za tu podívanou a čas strávený v překrásné přírodě to stálo.

Ptala se: Mgr. Zdeňka Dubová
Foto: archiv Mgr. Jan Marek

Je pandemie prasečí chřipky podvod?

Prasečí chřipka se objevila poprvé loni na jaře v Mexiku. Začala se rychle šířit po celém světě. Před půlrokem pak Světová zdravotnická organizace (WHO) vyhlásila pandemii, přičemž podle aktuálních údajů na ni dosud zemřelo 12 600 osob. Podle internetového zdroje www.novinky.cz pozorovatelé upozorňují, že chřipková epidemie je alespoň v Evropě na ústupu a řada států skutečně neví, co s obrovskými zásobami vakcín a protichřipkových léků. Jde například o Francii, Německo, Švýcarsko a o další státy.

O tom, jak je to s prasečí chřipkou u nás, jsme hovořili s děkanem Fakulty vojenského zdravotnictví Univerzity obrany plukovníkem doc. MUDr. Romanem Chlíbkem, Ph.D., který je zároveň sekretářem České vakcinologické společnosti.

V médiích proběhla informace, že vyhlášení pandemie prasečí chřipky, která se rozšířila v loňském roce, bylo údajně falešné. Vše mají prý na svědomí farmaceutické firmy, které na strachu z nemoci vydělaly pohádkové sumy. Jak to skutečně je?

Bohužel v médiích se vždy nejrychleji šíří bombastické zprávy, které šokují, a vůbec není podstatné, zda jsou pravdivé. Nikdo nemůže popřít fakt, že se v Mexiku v březnu 2009 poprvé objevil zcela nových chřipkový virus A/H1N1, který má dosud neznámou antigenní výstavu a proto se s ním nikdy nikdo nesetkal. Náš imunitní systém tento virus nezná a nemá proti němu žádnou ochranu. Vnímavost k onemocnění vyvolané tímto virem je pak u všech stoprocentní, tím se snadno a rychle šíří v populaci. Ani očkovací látky používané na běžnou sezónní chřipku nemohou být na pandemickou chřipku účinné. Neobsahují součásti nového viru a náš imunitní systém si po aplikaci vakcíny nemůže vytvořit potřebné specifické protilátky. Proto se musela vyrobit zcela nová pandemická vakcína, která jediná stimuluje imunitní systém a vytváří protilátky proti novému viru. Existenci nového viru potvrdily světové i evropské odborné instituce jako je např. Světová zdravotnická organizace, ale i čeští virologové. Nechce se mi věřit, že by síla farmaceutických firem byla taková, aby přesvědčily množství odborníků k zveličování rizika pandemie a donutily virology vymyslet si nějaký virus, který ve

skutečnosti neexistuje. Řadu virologů znám osobně a vím, že by se nenechali takto ovlivňovat.

Jak je na tom Česká republika s výskytem prasečí chřipky a kolik jsme zaznamenali obětí?

Situace v České republice je v současné době relativně stabilizovaná. V polovině září 2009 jsme zaznamenali nárůst nemocnosti na chřipku s prvním vrcholem ke konci listopadu a počátkem prosince. Nejvyšší výskyt byl u předškolních dětí. V období vánoc došlo k poklesu nemocnosti a v současné době začíná opět stoupat. K 20. 1. 2010 evidujeme celkem 2340 laboratorně potvrzených případů a 83 případů úmrtí na pandemickou chřipku. Většina úmrtí byla u osob s přidruženým chronickým onemocněním, nicméně úmrtí se vyskytly i osob zcela zdravých v produktivním věku. Tato čísla jsou ale jenom špičkou pomyslného ledovce, neboť se již laboratorně nevyšetřují všechny případy a máme jistotu, že skutečných případů je daleko víc. Jestliže jsme před vánocemi měli celkem 200 tisíc osob nemocných chřipkou v ČR, pak většina z nich měla nemoc vyvolanou novým pandemickým virem.

Podle stejnojmenného zdroje novinky.cz se zatím nechalo u nás očkovat jen 55 436 vybraných osob. Znamená to, že možnost očkování využívá pořád málo lidí a že i my máme přebytek vakcín?

Přesné číslo je 57 074 dávek k 20. 1. 2010, což je skutečně málo. ČR má celkem objednaných 1 milion dávek, které jsou postupně dodávány do republiky. Pro armádu je vyčleněno 16 tisíc dávek. Hlavním důvodem nízkého zájmu je nesmyslná mediální kampaň a aktivita lidí, kteří jsou proti oč-

kování obecně. Dnes se setkáváme s lidmi propagujícími názor, že očkování je zbytečné a lepší je nemoc prodělat a mít protilátky po přirozené infekci než po „umělém“ očkování. Vůbec si neuvědomují riziko s tím spojené, riziko možných závažných komplikací a úmrtí na infekční nemoci. Infekce nejsou na ústupu, naopak, každý rok se objeví minimálně 1 až 2 zcela nová infekční onemocnění. Do významu pandemického očkování hovoří dnes řada pseudodobrníků, kteří sbírají informace na internetu, kde jak víme, si může napsat každý, co chce bez ohledu na skutečná vědecky podložená data. Bohužel i někteří lékaři se tímto nechávají ovlivnit. Místo aby šli příkladem, odrazují pak veřejnost od vakcinace. Ještě nám asi bude trvat hodně let, než pochopíme skutečný význam prevence. Prevence je vždy levnější a účinnější než pak následná léčba. Lidé se musí naučit, že o zdraví se musíme starat hlavně sami a dřív než onemocníme, pak už může být pozdě.

Do jaké míry má smysl očkování proti prasečí chřipce?

Je to jediné, co nás může skutečně neúčinněji ochránit ve smyslu prevence. Nikdo ze zodpovědných nemůže odhadnout, jak se bude nový chřipkový virus chovat dál. Zda bude přibývat závažných průběhů onemocnění a celkových počtů nakažených či nikoli. Když sedáme do auta, také nevíme, zda budeme bourat a přesto se připoutáme, abychom posílili jistotu, že když do nás někdo narazí, přežijeme. Podobně je to s pandemickým očkováním. Když se dostanu do kontaktu s pandemickým virem, vakcína mě ochrání, když se nedostanu, byla pro mě zbytečná. Je na každém z nás, jaký přístup zvolíme.

Je prasečí chřipka na ústupu, anebo z ní máme mít ještě pořád opodstatněné obavy?

Prasečí chřipka, tedy nový chřipkový virus vyvolal pandemii po 41 letech. Z historie víme, že chřipkové pandemie mohou mít několik tzv. vln, tedy zvýšených aktivit, kdy po přechodném poklesu závažností dojde znovu k nárůstu počtu případů. Proto očekáváme, že by se v únoru (rozhovor vznikl v lednu – poznámka redakce) mohla objevit druhá vlna pandemie a mohla by trvat déle než ta první. Chřipkový virus se chová tak nepředvídatelně, že je lepší být připraven na horší vývoj a pak být mile překvapen, než naopak. Může se objevit i více případů mezi zcela zdravou populací. Proto stále platí, dělat maximum pro prevenci šíření chřipky a pokračovat v očkování.

Jaké jsou vlastně její příznaky a symptomy?

Inkubační doba pandemické chřipky je v průměru 2,5-3 dny. Hlavním příznakem je horečka (94 % případů), kašel (92 %) a bolesti v krku (62 %). Mohou se vyskytovat také zažívací potíže v podobě průjmů a zvracení, které jsou hlášeny u 25 % nemocných. Až u 80 % nemocných se mohou objevit komplikace např. zápal plic spojený s krvácením.

Co máme dělat, když máme podezření na onemocnění tímto druhem chřipky?

V první řadě je třeba zůstat doma a ne-

chodit do společnosti, do práce. Nastavit v domácnosti takový režim, abychom minimalizovali i kontakt s ostatními členy domácnosti. Od ostatních osob si udržujeme odstup více jak 1 metr. Pak zahájíme symptomatickou léčbu, podle toho jaké potíže máme v popředí. Pravděpodobně začneme s tlumením horečky, bolestí hlavy. Léčbu můžeme podpořit užíváním vitamínů, ze-

jména vitamínu C a pitím dostatečného množství teplých tekutin. Nedochází-li během 1-3 dnů k zlepšení, vyhledáme lékaře. Samozřejmě lékaře vyhledáme kdykoli, kdy dochází k zhoršování průběhu, k dýchacím obtížím a zvyšování horečky. Antibiotika nepatří k léčbě chřipky, proto s nimi nezačínáme. Součástí léčebného režimu je užívání papírových jednorázových kapesníků, časté mytí rukou mýdlem, nedotýkání se očí špinavými rukama.

Můžeme něco zanedbat, když nepůjeme k lékaři?

U nekomplikovaného průběhu nikoli. Pokud se budeme léčit sami doma, je nutné včas rozpoznat, zda se stav spíše zlepšuje či zhoršuje. V případě nejistoty je lepší vyhledat lékaře vždy. Léčba možných komplikací chřipky patří do rukou lékaře vždy.

Je prasečí chřipka nakažlivá?

Prasečí chřipka je jedno z nejvíce nakažlivých onemocnění dýchacího ústrojí. Chřipkový virus se velice snadno šíří kapénkami, prskáním kýcháním, ale i vdechováním kontaminovaného prachu. Shlukování většího množství lidí, vlhkost v dopravních prostředcích a prochlazení organismu během zimních měsíců napomáhá a urychluje šíření.

Dá se jí předcházet?

Chřipku neumíme zastavit ani ji v populaci zlikvidovat. V tom jsme na chřipkový virus krátkí. To znamená, že chřipka tady byla, je a bude. Ale umíme výrazně snížit a zpomalit jeho šíření tím, že přijmeme preventivní opatření v celé populaci a na úrovni jedince uděláme maximum pro to, aby ne onemocněl. A mezi to patří například očkování každého jednotlivce, který to se svým zdravím myslí vážně.

Ptala se: Mgr. Zdeňka Dubová

Foto: archiv plk. doc. MUDr. Roman Chlíbek, Ph.D.

Setkání Společnosti Ludvíka Svobody na téma Vojenské lékařské mise

Jedno z dalších, tentokrát netradičních setkání Společnosti Ludvíka Svobody a Historické skupiny při Univerzitě obrany se uskutečnilo ve středu 27. ledna letošního roku v prostorách Klubu UO. Netradiční bylo z důvodů návštěvy vojenských lékařů Vojenské nemocnice Brno. O své zkušenosti se s přítomnými podělili mjr. MUDr. Aleš Kopřiva, mjr. MUDr. Ladislav Kalas a pplk. MUDr. Petr Hegyi.

Setkání zahájila předsedkyně SLS Mája Dočkalová a vřele uvítala všechny přítomné členy Historické skupiny, členy SLS, již zmíněné vojenské lékaře a v neposlední řadě také starostu MČ Královo Pole Ing. Ivana Kopečného, manželku MUDr. Petra Podroužka se synem a Mgr. Zdeňku Dubovou, redaktorku Listů UO.

V první části setkání se slova ujal Ladislav Kalas a Petr Hegyi – účastníci mise v Afghánistánu. Ladislav Kalas z oddělení radiologie působil v misi v roce 2006 - 2008 a na fotografiích i svým poutavým vyprávěním představil funkci lékařů v polní nemocnici, život na základně i „okolí za plotem“. Zmínil se o bydlení v buňkách, o činnosti v systému „Medevac“ a též nastínil nácviky poplachů.

Petr Hegyi, který působil v Afghánistánu v roce 2002 a 2003 konfrontoval ve své fotodokumentaci polní nemocnici i bydlení ve stanech s mjr. Kalasem. Velmi poutavé bylo jeho vyprávění o zdejších životě prostých obyvatel a na city všem zapůsobili i fotografie hřbitovů se zeleně označenými hroby afghánských bojovníků.

Z jiného soudku k nám promluvil mjr. Aleš Kopřiva, který se účastnil mise v Iráku. Působil zde v šestičlenném polním chirurgickém týmu v britské nemocnici na základně Al Sahiba. Češi ošetřovali především střepinová

zranění a amputace končetin. „Nikdy jsem neviděl tolik zranění,“ konstatoval na toto konto mjr. Kopřiva. Ukázky fotografií byly často natolik drastické, že někteří z přítomných nemohli na ně ani pohlédnout.

Celé setkání uzavírala debata s lékaři, ve které zaznělo mnoho zajímavých dotazů a také udělení pamětní medaile Ludvíka Svobody za dlouholetou práci panu Petru Podroužkovi, jemuž byla svědkem i jeho manželka se synem.

Toto setkání bylo opravdu netradiční a na všechny velmi zapůsobilo. Záleží jen na všech, co si z něj odnesli.

Text: prap. Zuzana Hrazdírová

Foto: Mgr. Zdeňka Dubová

Pohybové schopnosti člověka a jejich uplatnění ve sportu

Pohybové schopnosti lze zjednodušeně definovat jako soubory vnitřních předpokladů k pohybové činnosti. Základem jsou vrozené dispozice. Osvojení techniky každého tělesného pohybu je podmíněno určitou úrovní pohybových schopností. Všeobecně je akceptováno rozdělení na pohybové schopnosti kondiční a koordinační. Kondiční pohybové schopnosti lze dále dělit na silové, rychlostní a vytrvalostní.

Síla je schopnost překonávat vnější odpor svalovým úsilím. Z biomechanického hlediska síla uvádí tělo do pohybu, a proto se mnohé pohybové schopnosti nemohou bez potřebné úrovně síly plně projevit. Ve sportovní terminologii odlišujeme schopnost vyvinout maximální svalové úsilí proti fixovanému objektu – statická síla (izometrický stah), od schopnosti přemístit břemeno pohybem, při němž jsou jeho rozsah i poloha těla předem stanoveny – dynamická síla (izotonický stah). Jejím zvláštním druhem je schopnost vyvinout maximální sílu v co nejkratším čase – explozivní síla.

Rychlost

Rychlost je schopnost uskutečnit pohybový akt v čase co nejkratším (běh na 100m). Jde o pohyby v zásadě bez odporu (nebo s minimálním odporem), které charakterizuje vysoká až maximální rychlost. Je vhodné rozlišovat rychlost reakční (v začátku pohybu), acyklickou (nejvyšší rychlost jednotlivých pohybů), cyklickou (danou vysokou frekvencí opakující-

cích se pohybů). Rychlost komplexní je dána kombinací předchozích. Reakční rychlost je schopnost zahájit co nejrychleji pohyb na určitý signál.

Vytrvalost

Vytrvalost je komplex předpokladů provádět činnost požadovanou intenzitou co nejdéle, nebo co nejvyšší intenzitou ve stanoveném čase, tedy schopnost čelit únavě. Rozlišujeme vytrvalost svalovou (lokální), charakteristickou tím, že do práce je zapojena jen určitá skupina svalů a příčinou únavy je nahromadění katabolických látek a vyčerpání energetických zdrojů v této svalové skupině a vytrvalost vegetativní (globální), charakteristickou tím, že je do práce zapojena většina svalů a limitujícím článkem není výkon svalů, ale výkonnost dýchacího a oběhového systému (vytrvalostní běh, plavání atd.)

Obratnost

Obratnost je schopnost přesně realizovat složitou časoprostorovou strukturu pohybu. Za obratnějšího považujeme takového člověka, který si snadno a rychle osvojuje nové pohybové dovednosti a je schopen přizpůsobit pohybovou činnost neočekávaně se měnícím podmínkám. Za méně obratného toho, který se novým pohybovým dovednostem učí pomalu a obtížně a není schopen je uplatnit ve změnách podmínek.

Kloubní pohyblivost

Kloubní pohyblivost považujeme za součást obratnosti. Je dána anatomickou stavbou kloubu. Skutečná míra pohyblivosti však meze kloubní pohyblivosti (motility) většinou nedosahuje, neboť je omezena funkčním stavem vazivového aparátu a příslušných svalů. Proto bývá pohyblivost definována jako schopnost vykonávat pohyby v náležitém rozsahu. Rozlišujeme pohyblivost aktivní, dosaženou svalovým stahem, a pohyblivost pasivní, dosaženou s dopomocí. Projevem pohyblivosti páteře je ohebnost.

Rozvoj pohybových schopností

Rozvoj pohybových schopností by měl re-

spektovat zákonitosti ontogenetického vývoje jedince. Kondiční schopnosti se rozvíjejí později než koordinační. Rozsah pohybu v kloubech, které jsou aktivně procvičovány, se zvyšuje především do 15 let, jinak se už od dětství spíše snižuje. Největší předpoklady k rozvoji obratnosti jsou v 7–10 letech. Rychlost se nejlépe rozvíjí v 6–15 letech, vrcholí při dosažení dospělosti a jako první v pokročilejším věku klesá. Silové schopnosti kulminují u trénovaných mužů mezi 20–30 rokem, u žen mezi 16–30 rokem, vytrvalostní schopnosti ještě o něco později a nejpomaleji se také ztrácejí. Při správné metodice nesnižuje rozvoj rychlost, ale naopak síla umožňuje projevit rychlost všude tam, kde břemeno není zanedbatelné. Čím větší odpor musíme překonávat, tím větší sílu musíme vyvinout, aby se mohla rychlost projevit. Nadbytek síly však rychlost nezvyšuje.

Rychlostní a rychlostně silová cvičení

Rychlostní a rychlostně silová cvičení zařazujeme zásadně před trénink silový nebo vytrvalostní, nikoli po něm. Rozvoj síly a pohyblivosti by měl být ze zdravotního hlediska vyvážený. Velmi důležité je dosažení svalové rovnováhy, její porušení může mít za následek bolesti kloubů, především páteře. Svalovou nerovnováhu (dysbalanci) může způsobit nejen nedostatek aktivního pohybu, ale i jednostranná sportovní činnost – přetěžování. Předcházíme jí strečinkovým cvičením na protažení nejvíce zatěžovaných svalových skupin po každém tréninkovém zatížení.

Podat kvalitní výkon v určité sportovní disciplíně může pouze jedinec, u nějž jsou vytvořeny příznivé předpoklady jak po stránce optimální struktury pohybových schopností, tak v oblasti učení se novým pohybovým dovednostem (technika pohybu), v tělesné konstituci a v neposlední řadě i v psychických kvalitách (volní úsilí), uplatňujících se v každodenním tréninkovém zatížení.

Text: PaedDr. Dan Zacha (CTVS)

Shromáždění „protiletadlovců“ na UO

Na základě plánu resortu Ministerstva obrany na rok 2010 proběhlo ve dnech 26. a 27. ledna 2010 výjezdní metodické shromáždění náčelníka protiletadlového raketového vojska Armády České republiky. Toto významné setkání vrcholných představitelů vojska pozemní protivzdušné obrany se tentokrát uskutečnilo na půdě Univerzity obrany – na Katedře systémů protivzdušné obrany.

Zaměstnaní řídil NV PLRV/PLV AČR plk. Ing. Marek Kalanin. Dalšími významnými účastníky byli: velitel protiletadlové raketové brigády, velitelé útvarů a příslušníci štábů – od generálního štábu, přes velitelství společných sil až po protiletadlové oddíly. Přínosem byla i účast pro příslušníky Katedry systémů PVO. Tito se jednak aktivně zapojili do řešených problémů a i pouhá účast některých z nich přispěla k provázání akademické obce naší školy s odborníky z praxe.

Hlavním cílem bylo vyhodnocení úkolů plněných ve výcvikovém roce 2009 a stanovení priorit pro rok 2010. S prezentacemi k této tématice vystoupili velitel 25. plrb, náčelník vojska PVO Vzdušných sil SpS AČR, náčelník odboru výcviku Vzdušných sil Vojenské akademie Vyškov a vedoucí Katedry systémů PVO UO Brno. Podnětným bylo i vystoupení vysokého důstojníka inspekce náčelníka Generálního štábu AČR, který přiblížil místo a úlohu této složky MO-GŠ a svůj výklad

doplnil případy, které tato instituce v rámci svých kompetencí v roce 2009 řešila. Přispěl tak např. k osvětě v aktuální oblasti růstu negativních patogenických jevů v řadách příslušníků armády ČR.

Pro jednání byly využity nejen „tvrdé hodiny“ zaměstnaní, ale i o přestávkách se intenzivně řešily otázky spojené se současností a budoucím rozvojem vojska protivzdušné obrany naší republiky. Současně byly na multi-mediální učebně katedry promítány zajímavé, a na takovémto fóru doposud neprezentované videoprojekce, zachycující poslední tendence vývoje zbraňových systémů PVO a také prezentace z bojových střežeb 25. protiletadlové raketové brigády v rámci cvičení BALT 2009.

Závěry přijaté tímto shromážděním přispěly k sjednocení pohledů a názorů jednotlivých stupňů řízení vojska PVO AČR i vzdělávacích institucí na další úkoly a perspektivy rozvoje. Zároveň vytvořily i rámec pro rozhodovací aktivity NV PLRV/PLV a jeho oddělení v rámci Sekce rozvoje druhů sil-operáční sekce MO-GŠ.

Další setkání „protiletadlovců“ – a to v mnohem širším, reprezentativnějším měřítku včetně odborné veřejnosti a zástupců obranného průmyslu – očekáváme na Konferenci PVO 2010 v termínu 21. a 22. dubna tohoto roku.

Text a foto:
plk. Ing. Miroslav Krátký, Ph.D.

Hoří sníh?

Začátkem ledna 2010 proběhl ve vojenském výcvikovém prostoru Březina u Vyškova plánovaný celodenní výcvik se studenty 2. ročníku oboru Zbraně a munice bakalářského studijního programu Fakulty vojenských technologií Univerzity obrany.

Cílem praktického zaměstnaní v terénu bylo seznámit studenty s funkcí a reálným použitím pyrotechnických imitačních prostředků, které jsou v AČR používány při výcviku vojsk a uplatňují se především při taktické orientaci v terénu, signalizaci, simulaci účinků různých druhů zbraní a munice, apod. Pod vedením mjr. Ing. Ludka Jedličky, Ph.D., a pod dohledem dalších pedagogů z Katedry zbraní a munice si studenti sami vyzkoušeli nejen adjustaci jednotlivých druhů imitačních prostředků (dýmovnic, světelných prostředků a výbušek) třecími i elektrickými iniciátory, ale

i sestavování roznětných sítí, jejich kontrolu a odpálení pomocí roznětnice. Některé výjevy konkurovaly silvestrovským ohňostrojům. Na závěr zaměstnaní si každý ze studentů vyzkoušel střelbu ze signální pistole.

Celá akce byla organizována s důrazem na dodržování bezpečnostních opatření. Všichni zúčastnění si byli vědomi, že pracují s municí, která má zraňující i smrtící potenciál. I když výcvik proběhl v náročných zimních podmínkách, jeho cíl byl splněn a všichni studenti odjžděli z prostoru s novými pyrotechnickými zkušenostmi a pocitem dobře „odpálené“ práce. Dnes už by určitě nikdo ze zúčastněných neodpověděl na otázku z úvodu záporně.

Text a foto: doc. Ing. Jan Komenda, CSc.,
K-201

Orientální tance na Univerzitě obrany

„Snad každá žena touží být krásná, zdravá, uvolněná, sebevědomá, plná energie a životní síly. Většina však podléhá tlaku zaměstnání, rodiny a společenských povinností. To se projevuje přetížením, vyčerpaností a vlivem na psychiku. A tím trpí i přirozená krása.“ Píše se na jednom z internetových serverů propagujících orientální tance. Potvrdit by to mohly také členky souboru orientálních tanců Aya Faten Dance Group působících při Klubu Univerzity obrany Andrea Kleinová a Dominika Hlavačková.

Andrea Kleinová se profesionálnímu tanci věnuje již sedm let. Před rokem jí napadla myšlenka založit soubor ze svých nejtalentovanějších žákyň, které učí ve svých kurzech. Jednou z nich, která byla touto myšlenkou nadšená, je Dominika Hlavačková, pro niž je orientální tanec velkou zálibou.

Soubor, kterému poskytl azyl Klub Univerzity obrany, se pustil do práce, a tak z něj jednou týdně můžete slyšet sugestivní orientální hudbu. A když hlouběji nahlédnete, odkud zní, uvidíte sedm tanečnic vlnících se v rytmu orientální hudby, kterým vévodí jediný muž. Je jím tuniský tanečník Nourddine Chtara, který je nejenom maskotem souboru, ale také jeho velkým trumfem.

Přesto, že amatérský soubor pracuje pouze prvním rokem, zaznamenal svůj první úspěch. Koncem minulého roku si troufl zúčastnit se soutěže profesionálních orientálních tanečnic a skupin COMPETITION BELLY DANCER OF THE WORLD 2009, která se již třetím rokem pořádá v Německu. „Hned na začát-

ku soutěže jsme dostaly strach z toho, že v silné konkurenci neobstojíme, ale náš jediný tanečník nás psychicky velmi podpořil,“ říká vedoucí skupiny Andrea Kleinová a dodává: „Nezapomněli jsme se permanentně usmívat, abychom tím zakryli případné nedostatky. To, že bychom mohli v soutěži uspět, nás vůbec nenapadlo. O to větší bylo naše překvapení při vyhlášení výsledků: 2. místo v kategorii indického tance a 1. místo v kategorii arabského folkloru!“

Své umění soubor předvedl také na letošním plese Univerzity obrany 19. února v hotelu Voroněž, kde sklídl velký potlesk. Soubor, který vystupuje na různých firemních večířích a akcích, účastní se různých orientálních akcí a soutěží má teď jeden velký cíl – obhájit svůj titul v soutěži COMPETITION BELLY DANCER OF THE WORLD, která letos proběhne v listopadu opět v Německu.

Dalším cílem je rozšíření souboru o nové tanečnice. A tak pokud by někdo ze zaměstnanců či studentů měl zájem, může se přihlásit do některého ze základních kurzů. Těm nejtalentovanějším se otevře cesta do úspěšného souboru.

Orientální tanec se může stát nejenom zdrojem vaší zábavy, ale i zdravý a nové životní síly. A navíc podle vyznavačů orientálního tance může prý každé ženě, bez rozdílu věku a fyzických předpokladů, pomoci znovu objevit prapůvodní ženské zbraně – něhu, lásku a krásu.

V případě vašeho zájmu o orientální tance se můžete obrátit na Andreu Kleinovou, tel. 737 845 334. Informace o dalších kurzech orientálních tanců najdete na www.ayafaten.profilfirmy.cz.

Text: Mgr. Zdeňka Dubová
Foto: Robert Mořkovský

Andrew Mann přednášel o zahraničních misích

V době od 25. do 27. ledna letošního roku proběhla v Praze mezinárodní konference Provinční rekonstrukční týmy - Co dál? Jejím cílem bylo kromě jiného identifikovat výzvy, kterým PRT v Afghánistánu čelí, a také zvýšit povědomí veřejnosti o činnosti těchto týmů. Konference se zúčastnil také podplukovník Ing. Milan Podhorec, Ph.D., z Fakulty ekonomiky a managementu Univerzity obrany.

Organizátory této mezinárodní konference byly ministerstva zahraničí a obrany, Senát Parlamentu ČR, velvyslanectví Afghánistánu, Dánska a USA v ČR, Rádio Svobodná Evropa/Rádio Svoboda a Pražský institut bezpečnostních studií. Ty zaujala informace o výstavě Provinční rekonstrukční tým České republiky Lógar - Afghánistán, která byla k vidění na Univerzitě obrany do konce února. Proto americká ambasáda nabídla naší škole přednášku jednoho z expertů, který se pražské konferenci zúčastnil.

Na Univerzitu obrany tak 28. ledna 2010 přijel Andrew Mann, který v současné době pracuje jako poradce pro politické a hospodářské věci na Velvyslanectví USA v Haagu. Ze zahraničních misí má bohaté zkušenosti - dva roky strávil v Afghánistánu. Poté působil 4 měsíce v súdánském El Fasheru, kde pomáhal Komisi pro nastolení příměří a přechodu mise AMIS k misi UNAMID.

Andrew Mann shrnul nejen výsledky praž-

ské mezinárodní konference na téma PRT, ale také východiska pro právě začínající (28. ledna 2010) mezinárodní konferenci v Londýně (Afghanistan: The London conference). Oceňoval také výsledky Českého provinčního týmu v Lógaru. Tématem následné besedy se studenty a pracovníky UO byly otázky budoucnosti Afghánistánu a současná problematika korupce a drog.

Text a foto: Mgr. Zdeňka Dubová

„Povodňový generál“ přednášel o Iráku

Dne 29. 1. 2010 navštívil Univerzitu obrany v Brně vzácný host – generálmajor v záloze doc. Ing. Petr Voznica, CSc., který se v armádních kruzích nejvíce proslavil jako tzv. „povodňový generál“.

Tento neoficiální „titul“ dostal za efektivní a brilantní řízení záchranných operací armády při katastrofálních povodních na Moravě v létě 1997. Za to získal 28. října toho roku z rukou prezidenta republiky státní vyznamenání Medaile za zásluhy I. stupně.

V červenci 2001 přestal pracovat v armádě a vstoupil do služeb Ministerstva zahraničních věcí ČR. V letech 2001 – 2005 byl mimořádným zplnomocněným velvyslancem České republiky v Litvě, v letech 2005 až 2009 působil na stejné funkci v Iráku. V současnosti vykonává funkci mimořádného a zplnomocněného velvyslance ČR v Republice Slovinsko.

V pátek dopoledne zaujal svou přednáškou k některým otázkám českého angažmá v Iráku a paralely s nasazením v Afghánistánu příslušníky Kurzu generálního štábu, studenty a zaměstnanci Univerzity obrany. Přednáška proběhla za velkého zájmu posluchačů a plánovaných 90 minut uteklo velmi rychle.

Jak řekl pan velvyslanec Voznica: „Jsem

rád, že po čtyřech letech ve funkci velvyslance v Iráku se mohu podělit o své bohaté zkušenosti s odborníky vojenského managementu.“

Text: plk. Ing. Jaroslav Průcha

Foto: Mgr. Zdeňka Dubová

Zástupci rezortních škol na Univerzitě obrany

Ve čtvrtek 28. ledna 2010 proběhlo v Síni vědecké rady pracovní setkání představitelů resortních středních a vyšších odborných škol s rektorem-velitelem Univerzity obrany brigádním generálem v zál. prof. Ing. Rudolfem Urbanem, CSc.

Jednání se zúčastnili zástupci osmi škol a vzdělávacích zařízení Ministerstva vnitra, Ministerstva obrany a Ministerstva zahraničních věcí a osm představitelů managementu naší univerzity. Účastníky přivítal rektor Univerzity obrany, který přítomným představil Univerzitu obrany.

Cílem pracovního setkání bylo posouzení možností spolupráce Univerzity obrany s resortními školami především v oblasti vzdělávání a přípravy lektorského sboru resortních škol. Dalším tématem jednání byla výměna zkušeností a spolupráce v oblasti marketingového působení a výměny vědecko-odborných informací.

Prorektor pro vnější vztahy plukovník Ing. Jaroslav Průcha k společnému jednání uvedl: „Jak je známo, naše škola zabezpečuje kvalitní vzdělání ve prospěch bezpečnostního systému České republiky. Univerzita obrany hledá další spřízněné partnery k oboustrannému rozvíjení schopností v oblasti terciárního vzdělávání. Proto proběhly také krátké prezentace všech zúčastněných resortních institucí, aby se lépe identifikovaly společné zájmové oblasti a tím i možné platformy spolupráce.“

Text: Mgr. Zdeňka Dubová

Podzimní setkání s banderovcem

V československém tisku se o přepadu obce Jestřabice nedaleko Kyjova psalo například pod titulkem Stateční občané zahnali bandity už následující den. Obec totiž přepadla sotřa vedená samotným Chromenkem, byla to první tlupa, která nepozorovaně vnikla v tomto roce na naše území tak daleko.

Poté čas běžel a o banderovcích jsem napsal řadu statí. Snad nejobsáhlejší byl publicistický seriál pod titulkem Banderovci na Moravě. Čtenáři ho přijali se zájmem, který vyvolala téměř neznámá poválečná a dokonce bojová kapitola našich dějin.

Když mne v roce 2007 k tomuto tématu oslovil redaktor Zdeněk Šmýd, nebylo nic neobvyklého, že jsme se vydali do Jestřabic u Kyjova, abychom se na již popsanou bojovou událost podívali s odstupem šedesáti let. Retrospektivní reportáž s pamětníky, kteří na přepad obce vzpomínali – Jaroslavem Ševčíkem a Josefem Tomanem – v deníku Rovnost záhy počátkem srpna vyšla. Bylo to k datu tehdejších událostí, které vyústily v zajetí banderovce pohotovým občanem Otakarem Kratochvílem.

Následující rok byla ve Vysokých Tatrách mezinárodní konference nejen k nově nastolené otázce banderovských rejdu do tehdejšího Československa. Účast vědců a historiků zabývajících se ukrajinskou současností i ideologií, fenoménem demokracie na území Ukrajiny, či otázkami tzv. Ukrajinské povstalecké armády, mimo jiné ukázala, že se stále jedná o velmi citlivou a složitou nejen historicko vojenskou, ale i politickou otázku. Posun v novějším chápání jejich prý demokratických bojů, jak se ukrajinská strana snažila prosadit, však v těchto kruzích nenastal.

Loňská konference byla v listopadu opět ve stejném místě, jímž byla Stará Lesná pod Gerlachem. Tentokrát však bez účasti delegace z Ukrajiny. Důvod – epidemie chřipky. Účastnil se jí však profesor Petr Josif Potichnyj z kanadského Toronta, ukrajinský emigrant a autor knihy Má cesta. Kniha není o ničem jiném než o průchodu sotně velitele Chromen-

ka tehdejší československým územím. Když jsme se však na jednání vzájemně představovali, toto jsem ještě nevěděl. Až zpětně jsem si uvědomil, že nějaký e-mail z Kanady jsem předčasem smazal.

Na straně 82 autor knížky píše ...„Zatím co jsme odpočívali na okraji Ždánického lesa, přemluvilí jsme velitele Chromenka, aby do vesnice pod námi odeslal zásobovací skupinu. V lese jsme chytili civilistu, který nás ujistil, že ve vesnici Jestřabice nejsou žádní vojáci ani četníci. Vedením zásobovací skupiny byl pověřen Zalizniak. I já jsem byl do této čtyř zařazen. Moc dobře si pamatuji, že když jsem šel do domu a chtěl chleba, selka mi ukrojila ze skoro celého pecnu jen průhledný krajíc. To mne urazilo, vždyť já nejsem žebrák. Chleba jsem odmítl a chtěl raději sůl. Když mi ji odsypávala do kousku papíru, venku zaznělo několik výstřelů. To byl pro mne signál k rychlému odchodu. I z toho usuzuji, že lidé na Moravě byli jiní, než mnohem pohostinnější na Slovensku ...“

V určité životní situaci, ať chcete či nikoliv, musíte diskutovat. Musel jsem celý den prožít nedaleko člověka, který měl tehdy přezdívku Vrabčák (možná si tak v jeho kruzích říká dodnes), ostatně, tyto měli všichni tito válečníci. Zvláštní pocit, který mám dosud. Vždyť to byl možná právě on, kdož střílel proti mému tátovi v boji o přechod řeky Moravy a o dva dny dříve nedaleko Starého Města... a dokonce ve své knížce o tomto přechodu píše! Táta byl tehdy zařazen u tzv. létacího oddílu, který byl nasazován operativně na místa výskytu těchto tlup a zde byl kulkou raněn!

Pochopitelně, že jsem tuto epizodu profesorovi připomněl. Debata se dostala do „kruhu“ a když bylo těžko vzdorovat argumentům, tak pokrčil rameny a řekl: „Vždyť

Toho večera dne 18. srpna 1947 bylo v hostinci u Langů veselo, ostatně jako vždycky v neděli večer. Po deváté se rozlétly dveře a Josef Kellner křičí: „Přepadli nás banderovci!“ Osazenstvo to bralo jako nepovedený žert a rozesmálo se. Jen desátník Otakar Kratochvíl vyběhl ven, sotva odešel, dveře se rozlétly znovu a dovnitř vešel v německé uniformě banderovec – samopal, pistole, granáty za pasem a přes rameno stanový dílec. Přítomní strnuli skutečností...

byla válka!“ Argumentu, že u nás již dva roky nebyla, nějak nerozuměl. „Vždyť jsem byl mladý!“ Tak zněla jeho další universální odpověď. Ano, tehdy když u nás střílel, mu bylo teprve 17 let! Jeho milenkou však byla puška! Jeho další osudy, z dnešního pohledu stejně staré generace, byly nepochybně až dobrodružné, avšak jen potud, než se začalo střílet. Vypálenou kulku nevrátíš!

Přesto se mi stále vrací myšlenka na tu vypálenou kulku, která kdyby šla o pár centimetrů výš, jistě bych zde nebyl a nepsal ani tyto řádky.

Konec konců zde jsem, jistě však je, že řada jiných vojáků či četníků padla, a nejen v tomto boji v době míru. Jak by se asi dívalo do očí rodičům Bohumíra Dupala, který byl mobilizován do bojové akce a jako voják padl v boji proti banderovcům nedaleko Mouřínova u Bučovic na jižním úpatí Ždánického lesa? Říká se, že čas je milostivý, přesto si připomínáme oběti mnohdy nesmyslných bojů a věnujeme jim alespoň krátkou vzpomínku. Proto i tento příběh, byť je nám jasné, že nesmíme zapomenout! Zločin ze světa totiž nezmišlel a jeho definice i dnes nabývá další zručnosti.

Text a foto: Jan Kux

Široká škála oborů

Tímto titulkem lze charakterizovat dění v březnu a dubnu na brněnském výstavišti. Potraviny a nápoje budou od 2. do 5. března 2010 obsahem mezinárodního potravinářského veletrhu SALIMA. Ze široké škály oborů od pečiva po masné výrobky se zúčastní i tradiční vystavovatel uzenářská rodná firma Vahala – nositel řady ocenění z minulých ročníků. Mladí kuchaři, cukráři a číšníci ze střední Evropy budou opět soutěžit v Nowaco Cupu soutěži Gastro junior Brno 2010.

Souběžnou akcí bude prestižní soutěž o Zlatý pohár PIVEX Pivo 2010, jehož se účastní celkem 19 pivovarů s celkovým počtem 43 značek pív. Její úroveň je nesporně vyrovnaná a zastoupen bude i Pivovar Náchod – nositel Zlatých pohárů několika ročníků a výrobce jednoho z nejsilnějších ležáků Evropy – náchodského Primátora Premium. Potřinácté proběhne mezinárodní vinařský veletrh VINEX. Z velkých firem budou zastoupeny znojemský Znovín, z ostatních Wine Dietrichstein, Chateau Lednice i místní vinaři jako Josef Dufek ze Svatobořic. Ze zahraničních producentů to budou slovenská Víno Nitra a WinTiro, dále rakouští a maďarští vinaři.

Od 21. do 25. dubna proběhne Mezinárodní veletrh zemědělské techniky TECHAGRO. Ústředním tématem je biomasa a její využití od tvorby bioplynu po kompostování. Pro laika je symbolem zemědělství traktor. Ten bude zastoupen firmou Fendt – výrobcem speciálních traktorů do vinic a sadů s výkonem až 280 koní. Spolu s Techagrem probíhá výstava zvířat a

veterinární techniky Animal Vetex, kde přislíbilo účast na deset vystavovatelů pouze z Maďarska a z Evropy se hlásí další. Na souběžně probíhající veletrhu Rybaření bude nejen vybavení pro více než 750 tisíc našich vyznavačů této relaxace, ale i bazén s živými trofejními rybami a očekává se na 100 tisíc návštěvníků.

Stavebnictví přes stávající krizi úspěšně odolává. Mezinárodní stavební veletrh IBF bude probíhat na brněnském výstavišti od 13. do 17. dubna. Patří mezi pět největších stavebních veletrhů Evropy a je jediný s mezinárodním významem ve střední a východní Evropě. Dělí se tématicky do dvou samostatných veletrhů. První IBF prezentuje realizaci staveb. SHK BRNO předvádí technická zařízení budov jako vytápění, vzduchotechniku, klimatizaci a sanitární techniku včetně vybavení koupelen. Jeho tématem bude ekologie a to sluneční energie a tepelná čerpadla. Systémy založené na slunci šetří při výrobě teplé vody v zimě 60% a v létě 100% elektrické energie. Tepelná čerpadla od vystavovatelů jako Bosch, Immergas a Vaillant nemají tak rychlou návratnost investice, zato pracují dlouhodobě a spolehlivě. Jedná se o jednu z šancí pro budoucí energetickou krizi. Mezinárodní veletrh bydlení MOBITEX bude probíhat ve stejném termínu jako stavební veletrhy a jeho tématem jsou nejnovější trendy v bydlení. Mohutné nábytkové sestavy patří minulosti a hitem je moderní polyfunkční prostor k bydlení. Na výstavišti se tedy bude stále na co dívat.

Dr. Vít Pospíšil

Nekrolog

Dne 14. ledna 2010 zemřel ve věku nedožitých 58 let plukovník v zál., prof. Ing. Vladimír Řeřucha, CSc., laskavý člověk, výborný pedagog a úspěšný vědec. Prof. Ing. Vladimír Řeřucha, CSc., se narodil 28. 1. 1952 v Chrudimí, maturoval v Pardubicích v roce 1970 a Vojenskou akademii v Brně absolvoval v roce 1975. V letech 1975 až 1981 sloužil u vojenských útvarů. V roce 1981 nastoupil do interní vědecké aspirantury a kandidátskou disertační práci obhájil v roce 1986 a získal vědeckou hodnost kandidáta věd. Od roku 1984 do roku 2009 zastával různé pedagogické funkce od odborného asistenta, přes ZVK, VK až k VVP. Kromě toho byl proděkanem pro vědeckou činnost Fakulty vojenských technologií. V roce 1997 se na základě habilitačního řízení stal docentem a v roce 2003 byl jmenován profesorem.

Prof. Ing. Vladimír Řeřucha, CSc., byl v průběhu let členem vědeckých rad, oborových rad, komisí pro obhajoby doktorských disertací, habilitačních komisí, profesorských jmenovacích komisí na UO v Brně, na VŠB-TU v Ostravě na TuAD v Trenčíně, na UTB ve Zlíně, dále členem oponentních komisí na VUT v Brně, na ČVUT v Praze a zástupcem ČR v panelu SCI organizace NATO RTO.

V domácí i zahraniční odborné komunitě byl považován za významného odborníka v oblasti kybernetiky, automatického řízení, inteligentního řízení a robotiky, za invenčního řešitele vědeckých úkolů a projektů obranného výzkumu. Současně byl považován za zkušeného a erudovaného pedagoga, který vychoval nespočet studentů bakalářských, magisterských a doktorských studijních programů a za úspěšného organizátora vědeckopedagogického procesu. Byl autorem řady odborných publikací, aktivním účastníkem mnoha mezinárodních a domácích konferencí, spoluautorem několika vysokoškolských učebnic z oblasti kybernetiky, úspěšným školitelem doktorandů, vedoucím desítek diplomových a disertačních prací. Byl zkušeným a obětavým vysokoškolským pedagogem, který všechny své síly a schopnosti věnoval výchově mladé generace. Stal se uznávanou autoritou, ale zůstal skromným a přátelským člověkem.

Profesor Řeřucha, vlastně Laďa, jak jsme mu po moravsky říkali, dokázal svým úsměvem, přívětivostí a optimismem vytvářet přátelskou atmosféru a pozitivní tvůrčí prostředí. V našich vzpomínkách zůstane především jako laskavý, velmi tvořivý a činorodý člověk, který svými nápady a entuziasmem dokázal inspirovat a motivovat své spolupracovníky.

Za spolupracovníky a přátele Zdeněk Krupka a Alexandr Štefek

Jiří Sedlák

Knihovníci za totality

Následující text má připomenout, jak se za totality chovali knihovní inspektoři a jak naproti tomu někteří knihovníci, a též, co jsem zažil coby knihovník ve věznicí na Borech.

Koniášovci

Když nás 21. srpna 1968 „sprátelené armády“ napadly a okupovaly a normalizátoři začali obnovovat „měkkou (tj. nekrvavou) diktaturu“, začali tvrdě s vyhazovy lidí a i – knih. Sestavily se seznamy „libri prohibiti“, které knihovnici a knihovnice nedostali vytištěné, ale nadiktované do evidovaných sešitů, jež pak měly zničit. Čistka byla tak důkladná, že měly být odstraněny z knihoven i knihy svým obsahem naprosto nezávadné jen proto, že závadným byl autor předmluvy, doslovu či překladatel, editor apod.

Od 1. 11. 1969 jsem byl zaměstnán v Pedagogické knihovně v Brně na Solniční. Dostav od jednoho známého ony nadiktované seznamy do rukou, zapadl jsem mezi regály a začal ony knihy tajně vytahovat – s úmyslem, že zachráním aspoň nejdůležitější tituly

z nich. Bohužel se na to přišlo a ze záchrany nebylo nic.

Co nebylo dobře pro ony knihy, bylo – snad – dobře pro knihovnu, protože brzy se dostavila do Pedagogické knihovny krajská inspektorka. Je dost možné, že s ředitelem začala kontrolovat, zda jsou knihy určené k likvidaci vyřazeny. Dokonce v půjčovně požádala o půjčení zakázaného časopisu Reportér. Nebylo jí vyhověno.

Čistka dolehla mimo jiné i na bibliografii profesora Blahoslava Španiela Český jazyk a literatura, která počtem záznamů o jednom jediném vyučovací předmětu představovala světový rekord a mohla svým vynikajícím uspořádáním znamenitě posloužit češtinářům a studujícím. Ježto však ředitel v ní objevil několik zakázaných autorů článků, rozhodl z opatrnosti složit tlusté bibliografie do kouta ve sklepech. Protože jsme však chtěli zájemcům posloužit, tajně jsme je z této hromady ubírali a spolehlivým uživatelům knihovny darovali.

Špilberk – žalář národů

Po stažení švédských vojsk bylo rozhodnuto, že Brno se stane pevnostním městem, a mělo se postupně změnit v barokní pevnost s citadelou na Špilberku (samostatná pevnost ovládající opevněné město). Oprava poškozených hradeb a budování obranného systému však vázly až do roku 1655, kdy po vypuknutí švédsko-polské války se Švédové znovu blížili ke slezským hranicím.

V roce 1663 pak došlo k ničivým vpádům Turků a Tatarů na Moravu, a to až k Brnu a Olomouci. Teprve teď se práce na opevnování zrychlily – opět pod vedením tentokrát už generálního velitele Moravy hraběte L. Raduita de Souches. Vzniklo vnitřní vysoké pásmo s vodním příkopem a bastiony kolem poloviny města, avšak stále byly nedostatky. Když však Turci obsadili Nové Zámky a oblehli i Vídeň, nařídil císař opevnění dokončit a poslal do Brna císařskou posádku (stálou posádku tvořila obvykle 1 kompanie, tzv. vojenská jednotka na úrovni roty, s plukovníkem, který býval i vojenským velitelem Moravy). Špilberk se dočkal i nové zbrojnice, kaple a zejména systému předsunutých opevnění. Vlastní hrad však měl stále středověký charakter. Velký význam mělo prohloubení hradní studny ze 40 na 114 m, takže dosáhla pod hladinu Svratky a zajistila tak dostatek vody pro pevnost. Upravovaly se obytné a věžeňské budovy, kasárna pro vojsko, nechyběl ani široký a hluboký příkop. Hlavním přínosem systému však bylo zapojení zatím izolovaného Špilberku do jednotného pevnostního prstence. Užšímu kontaktu města s předměstími bránil však právě „krunýř“ barokního bastionového opevnění. Důležitým

momentem vedoucím posléze k jeho likvidaci byly napoleonské války. Císař Napoleon I. obsadil Špilberk 20. 11. 1805 a po bitvě u Slavkova (12. 1. 1806) Brno v klidu opustil. Když se však Francouzi v r. 1809 vrátili, po uzavření míru nechal Napoleon zničit část špilberského opevnění včetně zbrojnice a dal zasypat hradní studnu (obnovena v r. 1811). Od té doby Špilberk ztratil význam pevnosti a stal se jen vězením. Postupně byl zrušen také vnější bastionový pás kolem města.

V roce 1820 rozhodl císař František II., aby na Špilberku byla zřízena trestnice, a císařské vojsko pevnost opustilo. Později byla trestnice ještě rozšířena – pro 451 vězňů. Původně byli vězňeni v podzemí ve tmě, vlhku a chladu, s pouty nejen na ruku a nohou, ale i na krku či v pase. Později na příkaz císaře byli přestěhováni do vyšších pater. Mezi vězni byli nejen delikventi, avšak také tzv. političtí vězni, „rebelové“. Při své deportaci (do Brixenu) se Špilberku obával i K. Havlíček Borovský. K vězňům tu patřili i francouzští, uherští, polští aj. revolucionáři. Ve

špilberském parku najdeme i dnes pomník italských vlastenců, tzv. karbonářů. Proto Špilberk dostal označení „žalář národů“. Z delikventů byla v té době postrachem jména Václava Babinského či Tomáše a Jana Jiřího Grázla, otce a syna. Po r. 1855 byli vězni ze Špilberku odvezeni do jiných věznic a od r. 1858 zde byla zřízena kasárna, a to až do r. 1960. Přesto Špilberk v některých obdobích sloužil i jako věznice (např. za 1. světové války). Za nacistické okupace zde byl zřízen sběrný koncentrační tábor, v němž se konaly kruté noční výslechy a ponižující apely s trýzněním. I zde byli vězni popravováni a posíláni do vyhlazovacích táborů. Ke zrušení zdejšího tábora došlo v roce 1940, kdy byly zřízeny koncentrační tábory Pod Kaštany, na Právnické fakultě a hromadné popraviště v Kounicových kolejích.

V letech 1960 – 61 se Špilberk stal sídlem Moravského muzea s jeho galerií a Moravské galerie (té po roce 1990 byly přiděleny krásné prostory bývalého Místodržitelského paláce vedle kostela sv. Tomáše), hostům zde sloužila i vinárna. V roce 1962 se Špilberk stal Národní kulturní památkou.

Po roce 1989 byla na Špilberku zahájena dlouhodobá rekonstrukce celého areálu, především však přestavba a dostavba hradního paláce. Jeho opravené prostory dnes slouží společenským a restauračním účelům, domovem zůstal i pro Moravské muzeum, jeho výstavy i expozici „Brno v obrazech pěti staletí“. Dochází též k úpravám parku s ohledem na výhledy na město a na zjednodušení sítě cest. Potkáte se na nich i s pomníky některých pro Brno významných osobností. Modernizaci potvrzuje i zvonohra umístěná v nádvoří hradu.

Text: Mgr. Jarmila Rejnušová
Perokresba: Ing. Oldřich Rejnuš

K Pomníku vítězství na Moravském náměstí

V jednom ze zajímavých vyprávění Mgr. Jarmily Rejnušové o Brně v Listech Univerzity obrany stálo o V. Makovského Pomníku vítězství na Moravském náměstí v Brně, že zpodobněný sovětský voják dává vztyčenou rukou povel k palbě. Nahlédneme-li však do velkoformátové reprezentativní publikace J. Hlušička – J. Malina – J. Šebek Vincenc Makovský (Brno, Nadace Universitas Masarykiana 2002. 350 s.), nalézáme tvrzení opačné: „Zvláštní významné posláni umělec přisoudil vojákově vztyčené levé paži, již

dává povel k zastavení palby. Toto dominantní gesto, do něhož pohyb sochy ústí, ovlivňuje její obsahové vyznění natolik výmluvně, že se stává ani ne tak oslavou historického vítězství, jako spíše mementem – jako protiválečné gesto, jako humanistická idea. (viz s. 65). Někde jsem se dokonce dočetl, že Makovského evangelická víra ho vedla ke zpodobnění tohoto vojáka bez zbraně.

Jiří Sedlák

Soutěžní křížovka o super triko!

Vyluštěnou tajenku zašlete do 6. dubna 2010.
Písemně na adresu: Univerzita obrany,
Redakce Listů UO, Kounicova 65, 662 10 Brno.
Rovněž ji můžete zaslat e-mailem na adresu:
listy@unob.cz
Dva výherce odměníme věcnou cenou.
Výherci z č. 4 jsou Alena Šimková a Jana Klonová.

Šance
pro dva čtenáře

	OPAVSKÝ PODNIK	POHÁD- KOVÁ POSTAVA	ŘÍMSKY 6	ÚŘAD zast.	HORSKÁ LOUKA	KLADNÁ ELEK- TRODA		ZNAČKA ABVOLTU	2	VYTVÁŘET ODSTINY
TROPICKÁ TRAVNATÁ OBLAST							BÝV. KÓD RAK. MĚNY OLYMPIJ. REKORD			
VYLOUČIT kniž.										
POPĚVEK			ŽIVOČICH DRAVÍ PTÁCI					ŠPANĚLSKÝ SOUHLAS ÚČETNÍ STRANA		
BĚLO- VESKÁ KYSELKA				INIC. SKLAD. DVOŘÁKA MILENEC zast.			ČÁST TYDNE SPZ DOMAŽLICE			
KILO- GRAMY ob.					ODE DNE VYDÁNÍ OLEJ angl.					
NA ONO MÍSTO zast.						JM. NOR. KRÁLŮ IRÁNSKÉ SIDLO				
	NEJLEPŠÍ kniž.	PRST 3						ZN. KILO- AMPERU DOCELA		
AZBEST							OBYDLÍ DRUH SEBE- OBRANY			
CITOSL. POSMĚCHU fidt.			TOULÁNÍ zast. VYVŘELÁ HORNINA					OBYVATEL RUSKA	PÁDOVÁ OTÁZKA? sloven.	
TĚLOCV. PRVEK				JM. HEREČ FARROW SLOV. ZVR. ZAJMENO				TLAK KRVE zkr BÝV. NÁŠ FOTBALISTA		
AMERICKÝ HUDEBNÍ SKLADATEL					ŠTOUCHAT expr. ŘÍMSKY 2100					
OSLOVENÍ ŽENY						VŮZ ZNAČKA HLINIKU				
SPZ ÚSTÍ n/L				1						
OVOCNÝ KVAS nař.				JASNÝ angl.						EKLID MES

Zroní. Petr otevře dveře. Venku stojí policajt. Je doma tvůj otec? Ne! A tvoje . . .

Příběhy brněnských veteránů c. a k. rakouského válečného loďstva

Uvolnit kotvu!

Před sedmdesáti lety – v březnu 1940 – musela za německé okupace ukončit spolkovou činnost brněnská odbočka Československé obce bývalých námořníků a účastníků národního odboje na Jadranu. K „dobrovolnému rozchodu“ byly za Protektorátu donuceny i další odbočky, stejně jako ústředí námořnické obce v Praze. Kdo byli tito muži, vybraní kdysi – většinou při odvodu – k čtyřleté vojenské službě u rakouského válečného námořnictva?

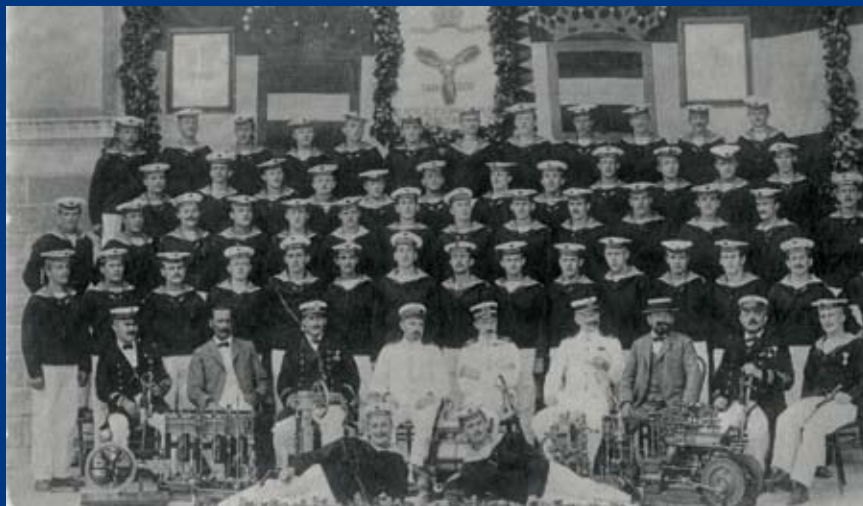
Pozornost odvodních komisí byla na „suchozemce“ české národnosti zaměřována už koncem 19. století. Rychle se rozvíjející válečné loďstvo mělo velké požadavky na technickou vybavenost a ty přímo souvisely se vzrůstající potřebou kvalitních technických sil. Takový předpoklad splňovali vzdělaní a bystrí čeští hoši. U „Kriegsmarine“ patřili téměř všeobecně k mužstvu, školenému pro náročnou technické a další služby. Spisovatel a bývalý mariňák Jaroslav Škába, přiblížil situaci v předmluvě své první knížky z roku 1936: „... před převratem v roce 1918 sloužilo u c. a k. rakousko-uherského válečného loďstva asi sedm tisíc českých námořníků. Byli z nejlepších a z nejzdatnějších, jaké rakouská marina měla – to byl úsudek všech námořních kapacit celého světa – i samotné rakouské admirality.“

Výcviku technických sil věnoval námořní kádr (Matrosenkorps), kmenové doplňovací a výcvikové středisko, velkou pozornost. Zvláště náročná byla strojní škola námořnictva v Pule, kam přišlo snad nejvíc českých hochů. Tady se museli mladí mariňáci po základním výcviku připravit během tří čtvrté roku na nesnadné závěrečné zkoušky. Předpokladem byla i dobrá znalost němčiny. Škola zvaná „mašinka“ byla důkladně vybavena pomůckami, zejména modely lodí a všech lodních strojů. Kromě výuky matematiky, fyziky, rýsování, nauky o strojích a dalších předmětů, pod vedením inženýrů a lodního kapitána, nebyl zanedbáván ani výcvik námořníků. K němu patřilo i veslování: každý den dvě hodiny ještě před snídaní a za každého počasí (!). Výuku doplňovala praxe v námořním arsenále. Ti, kteří uspěli při náročných závěrečných zkouškách, byli při slavnostním nástupu na dvoře strojní školy povýšeni do hodnosti marsgasta (desátníka) a promluvil k nim velitel školy. Situaci představuje snímek s absolventy K. u. k. Maschinen-Schule z 15. srpna 1910. Skupina nových strojních námořníků stojí pod červeno-bílo-červenými vlajkami rakouského válečného loďstva, mezi nimi

je uprostřed umístěn znak námořní strojní služby: lodní vrtule. Na vlajkách jsou zavěšeny zarámované fotografie císaře Františka Josefa I. a následníka trůnu Františka Ferdinanda d'Este. Před právě čerstvými absolventy sedí v řadě inženýři a důstojníci strojní školy. Nezapomnělo se ani na ukázky školních pomůcek. Mezi námořníky, kteří v kurzu 1909/1910 uspěli, je také – uprostřed první řady – devatenáctiletý český námořník František Táborský.

K. u. k. Kriegsmarine, jejíž flotila byla osmá největší na světě, měla jednu zvláštnost. Bylo to mnohonárodnostní složení, jakási „národnostní miniatura“ staré monarchie, s nepsaným pravidlem upřednostňování Němců a Maďarů. Češi, vybraní ke službě u námořnictva pro své odborné kvality, neviděli v takovém způsobu hodnocení jen nespravedlnost, ale přímo národnostní křivdu. Spolu s dalšími příčinami byly tyto křivdy jedním z podnětů velké vzpoury, která vypukla 1. února 1918 v Boce Kotor-

roce 1928 taky v Brně. Hlavní ideou spolkové činnosti byl odboj na Jadranu za první světové války, ale námořníky spojovaly i vzpomínky na vojenskou námořní službu, kterou rozpadem rakouské monarchie navždy ztratili. Spojoval je taky zvláštní hovorový žargon, který vznikl z nezbytnosti jejich soužití s mnohonárodnostní posádkou lodí. Ale i ten se stal jen připomínkou minulosti. Nejprozíravější z nich si uvědomovali, že jsou posledními z řad českých námořníků rakouského válečného loďstva. Někteří zachovali svoje vzpomínky na stránkách spolkového časopisu *Moře Slovanům!*, ke kterým je redakce listu pravidelně vybízela. V tomto směru nebyla brněnská odbočka bez podnětů. Mezi jejími členy byli nejen přímí účastníci vzpoury v Boce Kotorické, ale i ti, kteří reprezentovali rakouské válečné loďstvo na mezinárodních přehlídkách a plavbách v době před světovou válkou. Jiní se zúčastnili potlačování „povstání boxerů“ v Číně na počátku

Absolventské tablo C. a k. námořní strojní školy v Pule z roku 1910

ské, kde kotvila v té době asi třetina rakouského válečného loďstva. Z admirálského křížníku S. M. S. Sankt Georg se rychle rozšířila na ostatní plavidla i na pobřežní jednotky v Boce. Šest tisíc námořníků, kteří žili v posledním roce 1. světové války v neúnosných podmínkách, vyjádřilo ve vzpouře i požadavek přetvoření Rakousko-Uherska na demokratický stát. Důsledky vzpoury vedly k postupnému rozkladu válečného loďstva, které se už nemohlo na své námořníky plně spolehnout, a následně také ke zhroutilí staré monarchie. V námořních pevnostech na pobřeží Jadranu byly po vzpouře zalářovány stovky námořníků v úděsných podmínkách. Byli mezi nimi i muži české národnosti a ve skupině čtyř vůdců vzpoury, zastřelených dne 11. 2. 1918 u zdi hřbitůvky Scagliari byl i český námořní poddůstojník, přerovský rodák František Rasch. Odboj našich námořníků v Kotoru byl projevem jejich statečnosti i ryzího vlastenectví a nepochybně přispěl ke vzniku Československa.

Bývalí námořníci založili v Praze svoji Obec v roce 1924 a postupně vznikaly na dalších místech republiky její odbočky. V

20. století. Jeden z námořníků se po čtyřech letech zajetí v Japonsku dostal za války až k legionářskému Námořnímu oddílu ve Vladivostoku a nakonec se vrátil do vlasti s první čsl. obchodní lodí Legie. V odbočce byli i muži, kteří se po zániku rakouského válečného loďstva podíleli jako dobrovolníci na obraně územní celistvosti Československé republiky v bojích s maďarskými gardami o Slovensko. Pestrost těchto příběhů převyprávěl můj tatínek v těžké době druhé světové války do „Námořnické satiry“. Po mnoha letech jsem ji použila jako autentický materiál pro moji knížku, která vyšla zásluhou nakladatelství Barrister a Principal v roce 2004 pod názvem „Brněnští mariňáci. Poslední veteráni rakouského válečného loďstva“.

V chystaném seriálu Uvolnit kotvu! budou z pomyslenného „dna“ archivů vydvíženy i některé další osudy a příběhy námořníků z Brna ...

Text: Jarmila Urbanová
Fotografie:
archiv Ing. Vladimíra Táborského